

Załącznik
do Zarządzenia nr 36/2021
Wójta Gminy Zakrzew
z dnia 31 maja 2021 r.

RAPORT O STANIE GMINY ZAKRZEW za 2020 rok

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZAKRZEW	5
2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY ZAKRZEW	11
3. FINANSE GMINY ZAKRZEW	12
3.1 Dochody	12
3.2 Wydatki	14
3.3 Zobowiązania	17
3.4 Pozyskiwanie środków zewnętrznych	18
3.5 Wynik budżetu i zadłużenie	19
4. INWESTYCJE	21
5. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII	27
5.1 Strategia rozwoju gminy Zakrzew na lata 2017-2027	27
5.2 Program ochrony środowiska dla gminy Zakrzew na lata 2017-2021 z perspektywą do 2024 roku	28
5.3 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Zakrzew w 2020 roku	30
5.4 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Zakrzew	30
5.5 Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminny program przeciwdziałania narkomanii	31
5.6 Program określający zasady współpracy gminy Zakrzew z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok	35
5.7 Polityka Społeczna	37
5.8 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie	39
5.9 Gminny program wspierania rodziny	40
5.10 Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	40

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

6.OŚWIATA	44
6.1 Baza oświatowa	44
6.2 Uczniowie	45
6.3 Kadra.....	47
6.4 Wychowanie przedszkolne	49
6.5 Dowożenie uczniów do szkół	49
6.6 Pozostałe zadania oświatowe.....	51
7. INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	53
8. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE	54
9. KULTURA I PROMOCJA.....	55
10. SPORT I TURYSTYKA.....	58
11. WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA.....	59
PODSUMOWANIE.....	61

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

WSTĘP

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2020 roku powstał w ramach realizacji obowiązku wynikającego z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.)

Niniejszy Raport stanowi podsumowanie działalności Wójta Gminy Zakrzew w 2020 roku. Przedmiotem opracowania są działania podejmowane w dziedzinach życia ważnych dla mieszkańców gminy Zakrzew oraz obecnych i potencjalnych inwestorów. Zawarte w przedstawionym dokumencie informacje są podstawą do uzyskania kompletnego i rzetelnego obrazu gospodarczej i społecznej sytuacji gminy Zakrzew i w konsekwencji do ewaluacji i zaplanowania odpowiednich kierunków rozwoju.

Gmina jest wspólnotą zamieszkujących ją ludzi, którzy powinni mieć możliwość, by wpływać na jej kształt. Procedura zatwierdzenia niniejszego dokumentu przez Radę Gminy Zakrzew i udzielenie wotum zaufania Wójtowi Gminy Zakrzew jest odpowiedzią na tę potrzebę, przewiduje bowiem udział mieszkańców w poprzedzającej je debacie. Raport o stanie gminy jest nie tylko sprawozdaniem z działalności Wójta, ale także obrazem sytuacji jednostki samorządu terytorialnego, udostępnianym mieszkańcom gminy z możliwością komentowania i oceniania.

Raport o stanie gminy Zakrzew sporządzono na podstawie danych pochodzących od pracowników poszczególnych referatów Urzędu Gminy w Zakrzewie i jednostek organizacyjnych oraz danych statystycznych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZAKRZEW

Zakrzew jest gminą wiejską, położoną w powiecie radomskim, w południowej części województwa mazowieckiego. Sąsiaduje z miastem Radom oraz gminami Jedlińsk, Przytyk i Wolanów.

Gmina Zakrzew, której całkowita powierzchnia wynosi 96,3 km², jest gminą rolniczą, zdecydowana większość to grunty wykorzystywane w produkcji rolnej, obejmującej przede wszystkim uprawę zbóż. Ponad 70% gospodarstw to jednak gospodarstwa małe, o powierzchni nieprzekraczającej 1 hektara, co powoduje konieczność poszukiwania przez ich właścicieli zatrudnienia poza rolnictwem.

Na obszarze gminy Zakrzew funkcjonowało w 2020 roku 762 podmioty gospodarcze -stan na 31.12.2020 r. (liczba zarejestrowanych działalności po przeważającym kodzie PKD*¹). W porównaniu z poprzednim rokiem wahania liczby firm w poszczególnych kategoriach są niewielkie. Widać wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność budowlaną i związaną z sekcją informacji i komunikacji oraz niewielki spadek liczby podmiotów prowadzących działalność transportową. Strukturę podmiotów gospodarczych obrazuje poniższa tabela.

¹ Polska Klasyfikacja Działalności

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Tabela 1.1. Struktura podmiotów gospodarczych

Lp.	Sekcja działalności gospodarczej	Ilość podmiotów w latach			
		2017	2018	2019	2020
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6	7	6	4
2	Górnictwo i wydobywanie	3	3	3	4
3	Przetwórstwo przemysłowe	110	125	126	124
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	2	2
5	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	6	6	6
6	Budownictwo	123	138	143	148
7	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	204	226	225	223
8	Transport i gospodarka magazynowa	59	65	63	55
9	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11	12	13	14
10	Informacja i komunikacja	12	13	17	21
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14	14	13	13
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8	10	7	6
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	50	58	60	64
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	28	28	26	27
15	Edukacja	7	8	9	8
16	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22	22	21	20
17	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	2	3	3
18	Pozostała działalność usługowa	16	21	19	20
Suma:		683	760	762	762

Źródło: dane Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy

Do największych podmiotów gospodarczych, mających siedzibę na terenie gminy Zakrzew należą:

1. Piekarnia Wacyn – Wacyn,
2. Zakład masarski „Krawczyk” – Mleczków,
3. Door System sp. j. – Milejowice,
4. Ireks sp. z o. o. – Milejowice,
5. Siti-Pol sp. z o. o. – Milejowice,
6. Max-Now – Bielicha,
7. Stocznia Jachtowa Sułkowski – Milejowice,
8. Baslux – Milejowice.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Dane demograficzne dają obraz gminy otwartej na nowych mieszkańców, ponieważ widoczny jest stopniowy wzrost liczby osób zameldowanych w gminie. Jest to dobra wiadomość zarówno ze względów społecznych, jak i finansowych. Zwiększenie liczby mieszkańców wymaga od gminy zwiększenia nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę zarówno w zakresie warunków mieszkaniowych, jak i dostępu do oświaty i kultury. Z drugiej jednak strony większa liczba mieszkańców generuje dla jednostki samorządu terytorialnego wyższe dochody. Niepokojące wydają się zmiany struktury wiekowej mieszkańców gminy Zakrzew. Społeczeństwo się starzeje, co spowoduje konieczność weryfikacji kierunków polityki społecznej i położenie większego nacisku na działania skierowane do seniorów. W poniższej tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące struktury wiekowej mieszkańców gminy w roku 2010, 2015, 2019 oraz 2020.

Tabela 1.2 Struktura wiekowa mieszkańców gminy Zakrzew

Wiek	31.12.2010	31.12.2015	31.12.2019	31.12.2020
0-2	507	437	505	506
3-6	597	676	624	656
7-15	1478	1450	1561	1541
16-18	606	539	482	507
19-60/65*	7448	7930	8107	8075
pow.60/65*	1301	1527	1781	1838
	11937	12559	13060	13123

Źródło: dane Referatu Społeczno-Oświatowego Urzędu Gminy

Z powyższego zestawienia można wywnioskować, że liczba mieszkańców gminy w wieku poprodukcyjnym systematycznie się zwiększa. Jest to nie tylko wynik porównania danych ilościowych, ale również stosunku liczby mieszkańców w wieku powyżej 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn do liczby całej populacji. W roku 2010 10,9% mieszkańców gminy było w wieku emerytalnym, w 2015 12,2%, 2019 już 13,6%, a w 2020 14%.

Stopniowy wzrost można również zauważyć w grupie wiekowej do lat 15, do której należą uczniowie szkół podstawowych i wychowanków przedszkoli. Dynamika tego wskaźnika generuje z kolei konieczność dokonywania inwestycji w bazę placówek oświatowych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego bezrobotnych mieszkańców gminy Zakrzew zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu było na 31.12.2020 r. 749 osób, co stanowi 9,4% populacji w wieku produkcyjnym, w porównaniu z poprzednim rokiem wartość ta zmniejszyła się o 1,3%. Mieszkańcy gminy pracują w zakładach zlokalizowanych na terenie gminy, w Radomiu i gminach ościennych. Nie bez znaczenia jest istnienie zjawiska emigracji zarobkowej – do Warszawy i za granicę kraju. Redukcja tego zjawiska wymaga jednak długofalowego działania, nie tylko na poziomie samorządu terytorialnego.

Gmina Zakrzew jest atrakcyjna osiedleńczo. Warunkuje to zarówno bliskość miasta, jak i doskonale warunki w zakresie wciąż rozwijanej infrastruktury technicznej przeznaczonej budownictwu mieszkaniowemu oraz bogata baza placówek oświatowych i kulturalnych. Z uwagi na dogodne położenie – w bezpośrednim sąsiedztwie Radomia, przy drodze wojewódzkiej relacji Radom – Tomaszów Mazowiecki – jest to także miejsce atrakcyjne dla inwestorów.

Gmina Zakrzew jest terenem o wysokiej wartości turystycznej. Wśród zabytków należy wymienić kościół w Cerekwi, kościół i dzwonnice w Zakrzewie, pochodzącą z 1904 roku figurę „Chrzest Pana Jezusa” w Zakrzewie, cmentarz w Zakrzewie, tereny dworskie – w Jaszowicach, Zakrzewie, Milejowicach, Dąbrówce Nagórnej, młyn w Gulinie i Cerekwi. Wspomniane budynki i tereny świadczą o istnieniu wśród mieszkańców i władz gminy, dbających o ich stan i przekazywanie wiedzy na ich temat kolejnym pokoleniom, świadomości historycznej i tożsamości narodowej oraz przekonania o przynależności do „małej ojczyzny”. Na terenie gminy znajdują się dwa pomniki przyrody – głaz narzutowy w Dąbrówce Podłężnej oraz dąb szypułkowy w Zakrzewie na terenie parku podworskiego, którego wiek według szacunków specjalistów to ok. 160 lat.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Administracyjnie gmina Zakrzew podzielona jest na 22 sołectwa. Jednostki pomocnicze obejmują teren jednej lub dwóch miejscowości (w jednym przypadku – czterech), a istnienie tej formy podziału usprawnia kontakt mieszkańców z władzami gminy poprzez osobę sołtysa.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 1.2 Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Zakrzew

Nazwa miejscowości/ liczba mieszkańców	(wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.)	(wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.)	Wzrost/spadek
Gmina Zakrzew	13060	13123	0,48%
Sołectwa:			
Bielicha	1206	1198	- 0,66%
Cerekiew (Zdziechów)	989	1005	1,59%

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Dąbrówka Nagórna	610	609	- 0,16%
Dąbrówka Podłęzna	463	471	1,69%
Golędzin	343	349	1,71%
Gulin	407	401	- 1,47%
Gulinek (Kozia Wola)	472	467	- 1,06%
Janiszew	970	977	0,72%
Jaszowice (Jaszowice-Kolonia)	321	326	1,53%
Kolonia Piaski (Gózek, Gustawów, Sosnowica)	550	559	1,61%
Legęzów	157	155	- 1,27%
Marianowice	312	307	- 1,60%
Milejowice	1151	1156	0,43%
Mleczków	793	815	2,70%
Natalin (Podlesie Mleczkowskie)	606	600	- 0,99%
Nieczatów (Kozinki)	473	469	- 0,85%
Taczów (Wola Taczowska)	497	498	0,20%
Wacyn	1125	1138	1,14%
Zakrzew	387	391	1,00%
Zakrzew-Kolonia	451	451	0,00%
Zakrzewska-Wola	341	345	1,15%
Zatoplice	436	436	0,00%

Źródło: dane Referatu Społeczno-Oświatowego Urzędu Gminy

Wzrost liczby mieszkańców nastąpił w większości sołectw gminy Zakrzew. Szczególnie atrakcyjne dla nowych mieszkańców są sołectwa Cerekiew, Mleczków i Wacyn.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY ZAKRZEW

Rada Gminy w Zakrzewie w roku 2020 podjęła 86 uchwał, z czego:

- 24 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Radomiu,
- 63 objętych było nadzorem Wojewody Mazowieckiego,
- 32 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne:

1. Organ nadzoru tj. Wojewoda Mazowiecki pismem WNP-I.4131.133.2020.JF z dnia 27.08.2020 r. stwierdził w części nieważność Uchwały Nr XX/193/2020 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 30 lipca 2020 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ew. 385/2 położonej w obrębie 0014 Janiszew w miejscowości Janiszew w gminie Zakrzew, powiat radomski, woj. mazowieckie.
2. Organ nadzoru tj. Wojewoda Mazowiecki pismem WNP-I.4131.212.2020.MW1 z dnia 16.12.2020 r. stwierdził w części nieważność Uchwały Nr XXIII/204/2020 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 5 listopada 2020 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obrębu geodezyjnego Jaszowice w gminie Zakrzew, powiat radomski, woj. mazowieckie – etap I.

3. FINANSE GMINY ZAKRZEW

Planowanie i realizacja budżetu w gminie Zakrzew wynika z zapisów polityki rachunkowości, przyjętej Zarządzeniem nr 24/2012 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości. Dokument ten opracowany został na podstawie zapisów Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351) oraz Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.)

Polityka rachunkowości jest dokumentem uszczegółwiającym zapisy ustaw dotyczące reguł i zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych i dostosowującym je do specyfiki konkretnej jednostki. Dokument ten był wielokrotnie nowelizowany, aby zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami prawnymi i trendami rozwojowymi w gminie Zakrzew.

3.1 DOCHODY

Dochodami gminy, zgodnie z obowiązującym prawem, są w szczególności:

I. Dochody bieżące:

1. Dochody własne, na które składają się:
  - udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie gminy,
  - naliczane i pobierane przez urząd gminy podatki lokalne: od nieruchomości, rolno, leśny, od środków transportowych,
  - dochody z mienia – z najmu i dzierżawy majątku, będącego w posiadaniu gminy,
  - pozostałe podatki i opłaty.
2. Dotacje celowe z budżetu państwa oraz otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych i w ramach programów realizowanych z udziałem środków europejskich, realizację zadań zleconych i zadań własnych.
3. Subwencja ogólna, będąca finansowym świadczeniem państwa na rzecz jednostki samorządu terytorialnego:
  - część oświatowa,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

- część wyrównawcza, przeznaczana dla samorządów w zależności od średniego poziomu dochodu przypadającego na jednego mieszkańca,
- uzupełnienie subwencji ogólnej.

II. Dochody majątkowe:

1. Wpływy ze sprzedaży majątku.
2. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację inwestycji.
3. Dotacje otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego na inwestycje.

Strukturę dochodów gminy Zakrzew w 2019 i 2020 roku z uwzględnieniem źródła ich pochodzenia obrazuje poniższa tabela:

Tabela 3.1 Struktura dochodów gminy Zakrzew w 2019 i 2020 r.

	Podział dochodów	2019	2020
I.	<u>Dochody bieżące:</u>	<u>61 109 753,27</u>	<u>65 483 958,63</u>
1.	Dochody własne z tego:	<u>18 752 440,25</u>	<u>18 251 481,88</u>
1.1	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie gminy	9 917 075,70	9 848 402,39
1.2	Podatki i opłaty lokalne	4 030 073,81	4 233 211,73
1.3	Pozostałe podatki i opłaty	4 731 445,44	4 106 884,60
1.4	Dochody z mienia - z najmu i dzierżawy majątku, będącego w posiadaniu gminy	73 845,30	62 983,16
2.	Dotacje celowe z budżetu państwa i innych jednostek na realizację zadań bieżących	<u>23 328 223,02</u>	<u>26 457 542,75</u>
3.	Subwencja ogólna, w tym:	<u>19 029 090,00</u>	<u>20 774 934,00</u>
	a/część oświatowa	12 679 871,00	13 320 358,00
	b/ część wyrównawcza	6 027 972,00	7 144 671,00
	c/ uzupełnienie subwencji ogólnej	321 247,00	309 905,00
II	<u>Dochody majątkowe</u>	<u>2 499 302,32</u>	<u>7 278 424,96</u>
	<u>Dochody ogółem</u>	<u>63 609 055,59</u>	<u>72 762 383,59</u>

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Na podstawie powyższego zestawienia widać, iż zasadniczą częścią dochodów gminy są dotacje celowe z budżetu państwa, stanowiące 36,36% uzyskanych dochodów oraz subwencja 28,55%, a przede wszystkim jej część oświatowa. Wśród dochodów własnych ponad połowa wpływów to udział gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych. W porównaniu z poprzednim rokiem wyższe wartości dochodowe pojawiają się w dotacjach celowych z budżetu państwa, subwencji ogólnej oraz dochodach majątkowych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Niższa wartość pojawia się w przypadku pozostałych podatków i opłat oraz dochodów z mienia – z najmu i dzierżawy majątku będącego w posiadaniu gminy.

Obowiązujące akty prawne gwarantują organowi stanowiącemu gminy możliwość kształtowania lokalnej polityki finansowej poprzez działanie Wójta jako organu podatkowego pierwszej instancji. Oprócz naliczania i pobierania podatków lokalnych zadaniem Urzędu Gminy jest także egzekucja zaległości w podatkach samorządowych.

Stan zaległości w tym zakresie na koniec 2019 i 2020 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 3.2 Stan zaległości w podatkach lokalnych

Podatek lokalny	kwota zaległości na 31.12.2019 r.	kwota zaległości na 31.12.2020 r.
1. podatek od nieruchomości	2 105 385,50	2 277 143,24
2. podatek rolny	55 471,56	67 334,90
3. podatek leśny	3 271,14	5 137,07
4. podatek od środków transportowych	231 083,23	129 723,65
Razem	2 395 211,43	3 783 200,93

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

W celu ściągnięcia należności w podatkach lokalnych w Urzędzie Gminy prowadzone są działania egzekucyjne. W 2020 roku wystosowano 1375 upomnień do podatników oraz przekazano 288 tytułów wykonawczych dotyczących podatków lokalnych w celu egzekucji zaległości podatkowych. W przypadku powstania dużych zaległości podatkowych dokonano wpisu do ksiąg wieczystych w celu uniknięcia ich przedawnienia.

Działania egzekucyjne w związku ze zwiększeniem się wysokości zaległych opłat prowadzone są także w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W 2019 roku kwota zaległości wynosiła 244 453,03 zł. W 2020 roku m.in. dzięki sprawnym działaniom egzekucyjnym udało się zmniejszyć tę kwotę do 190 361,87 zł. W 2020 roku wystawiono 1059 upomnień oraz 406 tytuły wykonawcze.

3.2 WYDATKI

Wydatki z budżetu gminy są dokonywane z zachowaniem zasad jawności, efektywności i gospodarności. Planowa realizacja wydatków pozwala na usystematyzowaną realizację zadań gminy i w konsekwencji daje możliwość oceny rezultatu tych działań.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Racjonalne wydatkowanie środków publicznych w perspektywie wieloletniej skutkuje rozwojem jednostki samorządu terytorialnego, a tym samym poprawia stan życia mieszkańców.

Wydatki z budżetu gminy klasyfikowane są według różnych kryteriów. Poniższa tabela przedstawia podział wydatków według działów klasyfikacji budżetowej, a tym samym wysokość nakładów na poszczególne aspekty działalności gminy.

Tabela 3.3 Struktura wydatków gminy Zakrzew według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Nazwa działu	Wydatki w 2019 r.	Wydatki w 2020 r.
10	Rolnictwo i łowiectwo	2 341 345,98	2 858 035,01
600	Transport i łączność	1 877 092,16	6 269 499,70
700	Gospodarka mieszkaniowa	33 206,92	94 539,48
710	Działalność usługowa	28 400,00	12 719,69
750	Administracja publiczna	4 697 754,93	4 332 169,08
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	90 093,00	85 176,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	481 719,86	667 875,43
757	Obsługa długu publicznego	333 039,52	193 511,63
801	Oświata i wychowanie	21 944 960,52	21 097 269,46
851	Ochrona zdrowia	225 535,07	296 372,25
852	Pomoc społeczna	1 442 714,72	1 548 723,48
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	489 700,54	477 238,03
855	Rodzina	21 731 143,58	24 884 307,05
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 226 802,89	3 243 848,80
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 668 922,61	829 154,44
926	Kultura fizyczna i sport	172 180,26	154 410,06
Razem		62 784612,56	67 044 849,59

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Podział wydatków zaprezentowany w powyższej tabeli obrazuje, jakie zadania realizowane były w 2020 roku w gminie Zakrzew jako priorytetowe. Największe nakłady przeznaczono na działania w zakresie wspierania rodziny 37,12% oraz na oświatę i wychowanie 31,47 % a także transport i łączność. Jednocześnie w paragrafach

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

dotyczących wydatków na te dziedziny działalności gminy nastąpił w relacji do poprzedniego roku wzrost wysokości nakładów, z wyjątkiem oświaty i wychowania. Wzrost wysokości wydatków na ochronę zdrowia i pomoc społeczną wynika z kolei z faktu, iż rok 2020 naznaczony był pojawieniem się światowej pandemii COVID-19. W pozostałych działach wyraźnie zaznacza się tendencja spadkowa w porównaniu z rokiem 2019. Widoczne jest to przede wszystkim w działalności usługowej, administracji publicznej, kulturze i ochronie dziedzictwa narodowego oraz kulturze fizycznej i sporcie. Nie bez znaczenia na tak wyraźny spadek miała w tych przypadkach wspomniana już powyżej pandemia.

Ważnym zadaniem jednostki samorządu terytorialnego jest realizacja inwestycji, dotyczących zarówno infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, jak i zasobów oświatowych i społecznych. Działalność w tym zakresie powoduje, że gmina jest atrakcyjniejsza dla inwestorów, a warunki życia mieszkańców się poprawiają.

Nakłady na inwestycje w gminie Zakrzew w 2020 roku wyniosły 12 285 286,28 zł. Szczegółowy podział wydatków inwestycyjnych obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3.4 Struktura wydatków inwestycyjnych gminy Zakrzew w 2020 roku

Dział	Nazwa działu	Wykonanie
010	Rolnictwo i łowiectwo (rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego, rozbudowa przepompowni ścieków w miejscowości Milejowice)	2 450 692,59
600	Transport i łączność (przebudowa drogi wojewódzkiej nr 740 w zakresie budowy ciągu pieszo – rowerowego, budowa drogi gminnej Cerekiew ul. Akacyjowa, budowa poprzez rozbudowę drogi gminnej nr 351310 w relacji Zakrzew – Taczów, przebudowa drogi gminnej Alei Kasztanowej w m. Milejowice, przebudowa drogi w miejscowości Sosnowica, rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Zakrzew)	5 242 907,64
750	Administracja publiczna (zakup kosiarki dla Urzędu Gminy)	26 445,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (zakup motopompy dla OSP Cerekiew, zakup samochodu strażackiego dla OSP Taczów)	274 770,00
801	Oświata i wychowanie (budowa oświetlenia boiska przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zakrzewie + prace projektowe, budowa placu zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej w Dąbrówce Podlężnej, rozbudowa budynku Publicznej szkoły Podstawowej w Cerekwi + prace projektowe, termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zakrzewie - etap II, wykonanie monitoringu wizyjnego w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie, budowa placu zabaw przy	3 742 122,88

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

	Przedszkolu Samorządowym w Zakrzewie, budowa i wyposażenie Przedszkola Samorządowego w miejscowości Bielicha)	
851	Ochrona zdrowia (zakup 4 sztuk kardiomonitorów)	79 997,76
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (budowa oświetlenia ulicznego w miejscowościach: Janiszew, Wacyn, Dąbrówka Nagórna, Gulin, Kolonia Piaski/Dąbrówka Podłęzna, Milejowice, budowa sieci energetycznej oświetlenia ulicznego w miejscowości Wacyn ul. Srebrna, podwyższenie kapitału zakładowego spółki Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie)	416 783,41
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (budowa placu zabaw w miejscowości Jaszowice Kolonia, budowa placu zabaw w miejscowości Wacyn)	51 537,00
Razem		12 285 256,28

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

3.3 ZOBOWIĄZANIA

Uzyskanie kompletnego obrazu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego wymaga określenia kwoty zobowiązań, które dotyczą zadań realizowanych w poprzednim roku, a z uwagi na przepisy prawa podatkowego i terminy wpływu faktur, jeszcze nieopłaconych. Tym samym stają się kosztami do poniesienia w kolejnym roku budżetowym. Kwoty zobowiązań na koniec roku 2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3.5 Zobowiązania na dzień 31.12.2020 r.

Konto rozrachunkowe	Zobowiązania z tytułu:	Kwota
201	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, w tym:	371 421,53
	energia elektryczna	162 704,00
	wywóz nieczystości, utrzymanie PSZOK	146 966,52
	bieżące utrzymanie dróg	11 655,36
	zakup dostępu do usług telekomunikacyjnych	2 123,34
	pozostałe zakupy i usługi (paliwo, olej opałowy, okresowe badania lekarskie)	40 882,50
	odsetki od pożyczek z WFOŚiGW	7 089,81
225, 229, 231	13 pensja pracowników administracji, obsługi szkół, nauczycieli wraz z pochodnymi	1 332 168,91
240	Pozostałe rozrachunki, w tym:	18 990,47
	ekwiwalent OSP za udział w akcji ratowniczej	2 493,45
	dowożenie uczniów niepełnosprawnych	16 497,02
	Razem:	1 722 580,91

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

3.4 POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Sposobem na zwiększenie możliwości inwestycyjnych gminy jest pozyskiwanie środków zewnętrznych. Poniżej przedstawiono zestawienie zadań realizowanych w 2020 roku z udziałem środków zewnętrznych.

Tabela 3.6 Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Lp	Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Koszt całkowity	Kwota dofinansowania	Wkład własny Gminy Zakrzew
1	Budowa placu zabaw w miejscowości Wacyń	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	30 750,00	10 000,00	20 750,00
2	Remont posadzki w remizie OSP Zakrzewska Wola	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	28 600,00	13 600,00	15 000,00
3	Refundacja poniesionych wydatków programu „Ja w Internecie”	Program Operacyjny Polska Cyfrowa z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa	13 640,73	13 640,73	0,00
4	Inwentaryzacja źródeł ciepła	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	174 913,29	174 913,29	0,00
5	Zakup motopompy dla OSP Cerekiew	Powiat radomski	45 000,00	40 000,00	5 000,00
6	Dofinansowanie zadania: „Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Cerekwi + prace projektowe”	Dotacja od Wojewody Mazowieckiego wg umowy nr BRI-I.3141.59.2019 z dnia 24 czerwca 2020 roku	695 791,96	344 125,70	351 666,26
7	„Zdalna Szkoła” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej	Program Operacyjny Polska Cyfrowa Oś Priorytetowa	178 043,40	174 999,69	3 043,71

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

	w systemie kształcenia zdalnego	nr. 1 „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”			
8	Dotacja na zakup samochodu strażackiego dla OSP Taczów	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	229 770,00 (789 537,00)*	100 000,00	129 770,00

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

*Całkowity koszt zakupu fabrycznie nowego, średniego samochodu specjalnego pożarniczego dla OSP Taczów wynosił **789 537,00** zł z tego:

- dotacja przekazana od Gminy Zakrzew – 129 770,00 zł,
- dotacja pozyskana przez Gminę Zakrzew od Marszałka Województwa Mazowieckiego i przekazana OSP Taczów – 100 000,00 zł,
- dotacja pozyskana przez OSP Taczów z WFOŚiGW w Warszawie – 379 767,00 zł,
- dotacja pozyskana przez OSP Taczów z MSWiA – 180 000,00 zł.

3.5 WYNIK BUDŻETU I ZADŁUŻENIE

Na rok 2020 zaplanowano deficyt w wysokości 3 754 072,00 złotych. Gmina natomiast osiągnęła nadwyżkę budżetową w kwocie 5 717 534,00 zł, którą przeznaczono na spłatę zobowiązań oraz realizację inwestycji zaplanowanych w 2021 roku.

W budżecie gminy na 2020 rok zostały zaplanowane przychody w kwocie 6 944 645,00 zł z tytułu:

- kredyty w kwocie 3 190 573,00 zł, zrealizowano 0,00 zł,
- pożyczki z WFOŚiGW w Warszawie w kwocie 1 600 000,00 zł, zrealizowano 1 600 000,00 zł,
- wolnych środków zaplanowano 1 422 004,00 zł, zrealizowano 1 422 004,02 zł,
- niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym zaplanowano 732 068,00 zł, zrealizowano 732 068,11 zł.

Zaplanowane rozchody na spłatę zaciągniętych kredytów w kwocie 2 374 000,00 zł, wykonano 2 374 000,00 zł oraz pożyczek w WFOŚiGW w kwocie 816 573,00 zł, wykonano 816 573,00 zł. Wykonanie rozchodów dotyczy kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Poziom zadłużenia jest, zgodnie z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej, bezpieczny dla funkcjonowania i utrzymania płynności finansowej gminy.

Sytuacja finansowa gminy dla uzyskania jej kompletnego obrazu wymaga analizy danych w szerszym ujęciu czasowym. Poniższa tabela przedstawia stan zadłużenia, zobowiązania pozostałe do zapłaty na koniec roku budżetowego oraz wolne środki w ostatnich pięciu latach.

Tabela 3.7 Zadłużenie, zobowiązania i wolne środki na koniec roku budżetowego w ostatnich pięciu latach

Rok	Kwota długu na 31.12	Zobowiązania na 31.12	Wolne środki powstałe z wykonania budżetu danego roku
2016	14 997 391,85	1 282 028,45	3 510 908,44
2017	14 969 352,33	1 564 790,27	1 935 297,52
2018	16 760 911,65	4 580 881,98	306 218,41
2019	17 784 322,02	1 560 011,79	2 154 072,13
2020	16 193 749,02	3 190 573,00	1 422 004,02

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Analiza powyższego zestawienia przedstawia wzrost kwoty zobowiązań na koniec 2020 w porównaniu z rokiem 2019. Wynika to z faktu zaciągnięcia przez Gminę Zakrzew kredytów w kwocie 2 374 000,00 zł oraz pożyczek w WFOŚiGW w kwocie 816 573,00 zł. Środki zostaną przeznaczone na realizację kluczonych dla gminy inwestycji. Należy zaznaczyć, że przeszło 80% kwoty zobowiązań dotyczy tzw. „13 pensji” wraz z pochodnymi, która zgodnie z przepisami wypłacana jest do końca marca kolejnego roku. Kwota wolnych środków, które mogłyby zostać wykorzystane na realizację zobowiązań lub spłatę długu, pozostałych na koniec 2020 roku, jest z kolei nieco niższa niż w poprzednim roku. Istotnym aspektem jest również informacja dotycząca zmniejszonej kwoty długu na dzień 31.12.2020 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

4. INWESTYCJE

Polityka inwestycyjna jednostki samorządu terytorialnego polega na przemyślanym wyborze kierunku lokowania funduszy w celu stworzenia warunków do jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy. Zakładana w gminie Zakrzew długofalowa działalność inwestycyjna skierowana jest przede wszystkim na poprawienie warunków mieszkaniowych, stąd inwestycje w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną. Ważnym elementem tej sfery działań jest także dążenie do rozwijania zasobów oświatowych i kulturalnych. Z perspektywy mieszkańców oraz inwestorów istotne jest także rozwijanie i poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej.

W roku 2020 r. zakończono realizację następujących zadań inwestycyjnych:

W zakresie infrastruktury drogowej:

1. Przebudowa drogi gminnej Alei Kasztanowej w miejscowości Milejowice.

Dokonano przebudowy drogi gminnej w miejscowości Milejowice o długości 281,86 m, o powierzchni z masy bitumicznej – 1692,86 m² wraz ze zjazdami i chodnikiem z kostki brukowej. Przeprowadzono regulację studzienek kanalizacyjnych i wodociągowych. Wykonano oznakowanie pionowe oraz poziome.

Całkowity koszt zadania inwestycyjnego wyniósł: **532 292,89 zł.**

Inwestycję realizowała firma INTERBUD z siedzibą w Radomiu.

2. Rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Zakrzew.

Dokonano rozbudowy drogi gminnej na odcinku 922,00 m. Wykonano roboty geodezyjne i pomiarowe. Wykopy związane z korytowaniem pod konstrukcję jezdni, wykonania rowów przydrożnych, profilowanie i zagęszczanie podłoża. Wykonano podbudowę z mieszanki kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie. Położono warstwę wiążącą z betonu asfaltowego AC 11 W 50/70 dla KR1 gr. 4 cm. Zrobiono przepusty pod zjazdami indywidualnymi i drogą Położono kabel technologiczny. Położono 6 progów zwalniających. Postawiono 10 znaków pionowych.

Całkowity koszt zadania inwestycyjnego wyniósł: **744 042,12 zł.**

Wykonawcą była firma Budromost – Starachowice.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

3. Przebudowa drogi w miejscowości Sosnowica.

Dokonano przebudowy drogi gminnej o długości 951,00 m. Położono nawierzchnię z masy bitumicznej 4615,00 m².

Całkowity koszt inwestycji wyniósł: **268 501,75 zł.**

Zadanie realizowała firma ZYKO DRÓG z siedzibą w Radomiu.

4. Budowa drogi gminnej w miejscowości Cerekiew ul. Akacjowa.

Zrealizowano budowę drogi gminnej w miejscowości Cerekiew ul. Akacjowa. W ramach inwestycji wykonano roboty pomiarowe, karczowanie pni, mechaniczne ścinanie drzew, wykopy związane z korytowaniem pod konstrukcję jezdni. Położono podbudowę z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie. Wykonano warstwę wiążącą z betonu asfaltowego AC 11 S 50/70 dla KR1 gr. 4 cm. Postawiono oznakowanie pionowe.

Całkowita wartość zadania inwestycyjnego wyniosła: **556 138,39 zł.**

Wykonawcą była firma Budromost – Starachowice.

5. Budowa poprzez rozbudowę drogi gminnej nr 351310W relacji Zakrzew – Taczów.

Zrealizowano rozbudowę drogi gminnej nr 351310W relacji Zakrzew – Taczów w km od 0+180 do 2+717,91. W ramach tej inwestycji rozebrano nawierzchnię z betonu asfaltowego wraz z podbudową, poboczy, przepustów, zjazdów. Wykonano wykopy związane z korytowaniem pod konstrukcję chodnika, zatoki oraz poszerzenia jezdni. Położono nawierzchnię betonu asfaltowego AC 16 P50/70 dla KR2 gr. 7 cm oraz warstwę wyrównawczą o gr. 4 cm. Wykonano mechaniczne profilowanie poboczy i zjazdów gruntowych oraz położono nawierzchnię z kruszywa łamanego. Postawiono oznakowanie pionowe, bariery drogowe oraz balustrady.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła: **2 798 440,09 zł.**

Wykonawcą była firma Budromost – Starachowice.

W 80 % powyższe środki pochodziły z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD).

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

W roku 2020 przeprowadzono regulację stanu prawnego dróg w tym:

-drogi gminnej nr 351318W Mleczków – Cerekiew na kwotę 38 900,00 zł.

-drogi gminnej nr 3513219W ul. Szafirowa/Traktorzystów w m. Wacyn na kwotę 43 000,00 zł.

W zakresie inwestycji wodnokanalizacyjnych:

1. Budowa wodociągów na terenie gminy Zakrzew – VIII etap.

Wybudowano 9 odcinków wodociągów w m. Cerekiew Kolonia dz. 28/1, 29/4, 29/5, 29/6, 29/8, 72/3, 145; w miejscowości Janiszew dz. 276, 262, 18/1, 190/2, 191/3; w miejscowości Mleczków dz. 280/1, 280/2, 280/3, 40/27, 40/26; Mleczków Kolonia dz. 127, Nieczatów dz. 573, 320/3, 296; Sosnowica dz. 301, 135/1, Wacyn dz. 58, 254/3; Mleczków dz. 126/3, 126/12).

Całkowita wartość inwestycji wyniosła: **232 477,39 zł.**

Inwestycję realizowało Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie.

2. Budowa kanalizacji na terenie gminy Zakrzew – VIII etap.

Wybudowano odcinki kanalizacji sanitarnej w m. Wacyn dz. 142/2, 142/7, 142/5, 142/4, Milejowice dz. 442/2, 447/10, Bielicha dz. 470/5, 470/7, 541, 421/1, 336, 334,4, 334/2, 83/30, 83/87, 336, 332/9, 32/21, Cerekiew dz. 68/18, 68/47, 68/38, 28/1, 29/4, 29/5, 29/6, 29/8, 72/3, 73/5, 73/12, 145. Milejowice dz. 226/2, 226/4, 226/5, 224/1, 226/6, 294, 400, 408/4, Wacyn dz. 58, 254/3, 254/6, 46, 52/1, 62, 79. Wymiana odcinka kanalizacji pod DW740 Milejowice.

Całkowita wartości inwestycji wyniosła: **521 000,00 zł.**

Wykonawcą zadania była firma Urtech.

3. Rozbudowa przepompowni ścieków w miejscowości Milejowice.

Rozbudowano budynek przepompowni ścieków wraz ze zbiornikiem podciśnieniowym, filtrem, instalacją elektryczną oraz uzbrojeniem w miejscowości Milejowice. Ogrodzono i zagospodarowano teren wokół budynku.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Całkowity koszt realizacji inwestycji wynosił: **1 632 820,94 zł.**

Wykonawcą była firma Urtech.

W zakresie kultury:

1. **Budowa placu zabaw w miejscowości Jaszowice Kolonia.**

Zamontowano urządzenia: huśtawka podwójna, karuzela tarczowa, huśtawka wagowa, zjeżdżalnia, domek zabawowy, bujak – 2 szt., regulamin placu zabaw, przelotnia linowa.

Całkowita wartość placu zabaw to: **20 787,00 zł.**

Dostawcą urządzeń była firma Magic Garden.

2. **Budowa placu zabaw w miejscowości Wacyn.**

Zamontowano urządzenia: zjeżdżalnia, huśtawka wahadłowa podwójna, karuzela tarczowa, huśtawka wagowa, bujak sprężynowy, przelotnia linowa, ławka metalowa z oparciem oraz kosz na śmieci.

Całkowita wartość placu zabaw to: **30 873,12 zł.**

Dostawcą urządzeń była firma Magic Garden.

W zakresie oświetlenia ulicznego:

1. Budowa oświetlenia ulicznego w m. Wacyn ul. Cicha na kwotę **16 822,14 zł.**
2. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Milejowice ul. Pogodna na kwotę **13 304,38 zł.**
3. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Gulin na kwotę **28 583,31 zł.**
4. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Dąbrówka Nagórna na kwotę **44 263,08 zł.**
5. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Kolonia Piaski/Dąbrówka Podłużna na kwotę **40 032,66 zł.**
6. Budowa oświetlenia drogi dojazdowej w miejscowości Janiszew na kwotę **22 100,36 zł.**
7. Budowa sieci energetycznej oświetlenia ulicznego w miejscowości Wacyn ul. Srebrna na kwotę **18 154,36 zł.**

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

W zakresie oświaty:

1. **Wykonanie monitoringu w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie.** Inwestycję realizowała firma NETO SFERA Artur Molendowski. Wartość inwestycji: **37 050,60 zł.**

2. **Kontynuowano termomodernizację Szkoły Podstawowej w Zakrzewie.**

W II etapie wymieniono 62 sztuk okien z tworzywa sztucznego o współczynniku przenikania ciepła U poniżej 0,9 wraz z parapetami z konglomeratu w budynku „Dzieci Młodszych” i „Zespołu Żywnieniowego”. Wykonano malowanie pomieszczeń szatni. Zamontowano 4 szt. moskitier do okien oraz wymieniono drzwi dwuskrzydłowe do kuchni z profili aluminiowych.

Wartość wykonanych robót to: **146 772,34 zł.** Wykonawcą była firma PPHU ZEGPOL.

3. **Zakończono budowę Przedszkola Samorządowego w miejscowości Bielicha.**

Wybudowano budynek Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu, parkingiem, ogrodzeniem, placem zabaw. Parametry budynku – powierzchnia użytkowa 967,63 m², powierzchnia całkowita – 1107,54 m², powierzchnia zabudowy – 1127,96 m², kubatura – 14 561,59 m³, liczba kondygnacji – 1, wysokość 6,40 m.

Całkowita wartość inwestycji: **5 837 787,03 zł.**

Wykonawcą inwestycji była firma Zbig-bet.

4. **Zakupiono pierwsze wyposażenie do Przedszkola Samorządowego w Bieliszce:** meble, zabawki, wyposażenie kuchni, sprzęt elektroniczny.

Wartość wyposażenia wyniosła **344 408,84 zł.**

5. **Wybudowano oświetlenie boiska przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zakrzewie.** Postawiono 3 słupy na których zamontowano 6 projektorów. Wartość wykonanych robót wyniosła: **31 975,41 zł.**

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

6. **Wybudowano plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym w Zakrzewie** o wartości: **48 900,00 zł** oraz przy **Publicznej Szkole Podstawowej w Dąbrówce Podłężnej** o wartości: **15 892,83 zł**.

W wyniku pandemii stanęły przed nami wyzwania związane z koniecznością podjęcia przeciwdziałania zakażeniom i zminimalizowania ich skutków. W kwietniu Gmina Zakrzew przekazała Radomskiemu Szpitalowi Specjalistycznemu kardiomitory za kwotę 80 tysięcy zł. Rozumiejąc bardzo trudną sytuację w radomskich szpitalach, spowodowaną wprowadzeniem stanu epidemii, władze Gminy Zakrzew podjęły decyzję o wsparciu walki z pandemią. Za pełną akceptacją Radnych Gminy Zakrzew Wójt Gminy Leszek Margas zaproponował dyrekcji Radomskiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Tytusa Chałubińskiego w Radomiu wsparcie w postaci zakupu sprzętu niezbędnego do ratowania zdrowia i życia pacjentów przebywających w placówce w związku z koronawirusem SARS-CoV-2. Dyrektor RSS zwrócił się z prośbą o sfinansowanie zakupu czterech kardiomonitorów o wartości 80 tysięcy zł. Szpital wskazał przedmiot zamówienia, a Gmina Zakrzew zamówiła i sfinansowała zakup sprzętu, który został przekazany szpitalowi. Ponadto na zakup urządzeń do dezynfekcji rąk i pomieszczeń wydatkowano 64 000 zł z Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które na podstawie przepisów szczególnych dotyczących walki z pandemią i przeciwdziałania zakażeniom, można było wydatkować w 2020 roku na ten cel.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

5. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAKRZEW NA LATA 2017-2027

Strategia rozwoju gminy Zakrzew na lata 2017-2027, przyjęta Uchwałą nr XXXVII/215/2017 Rady Gminy w Zakrzewie, jest dokumentem, którego celem jest zaplanowanie działań w kierunku stworzenia gminy przyjaznej dla mieszkańców, turystów i inwestorów, zapewniającej standard zamieszkania z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu misją gminy Zakrzew jest efektywne zaspokajanie potrzeb mieszkańców, zapewnienie godnych warunków bytowych, rozwój społeczeństwa oraz poczucie stabilizacji w przyszłości.

Z misji i wizji rozwoju gminy wynikają cele strategiczne w zakresie wzrostu atrakcji osiedleńczej gminy, rozwoju gospodarczego, poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju oferty kulturowej i turystycznej. Tym celem strategicznym są podporządkowane zadania inwestycyjne w zakresie rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej, takie jak budowa i remonty dróg, rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej – wodociągów, kanalizacji, rozbudowa bazy oświatowej i sportowo-rekreacyjnej.

W ramach Strategii w 2020 roku realizowano następujące zadania:

Tabela 5.1.1 Przedsięwzięcia realizowane w ramach strategii rozwoju Gminy

Lp.	Przedsięwzięcie	Wartość (zł)
1	Rozbudowa systemu wodno – kanalizacyjnego w Gminie Zakrzew w aglomeracji Radom II etap	32 966,76
2	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Zakrzew VIII etap	521 000,00
3	Rozbudowa sieci wodociągowej w Gminie Zakrzew VIII etap	232 477,39
4	Budowa poprzez rozbudowę drogi gminnej nr 351310W relacji Zakrzew – Taczów	2 798 440,09
5	Przebudowa drogi gminnej Alei Kasztanowej w m-ci Milejowice	532 292,89
6	Rozbudowa drogi gminnej w m-ci Zakrzew	744 042,12
7	Przebudowa drogi w m-ci Sosnowica	268 501,75
8	Budowa drogi gminnej w m-ci Cerekiew - Akacja	556 138,39
9	Zakończenie budowy Przedszkola Samorządowego w m-ci Bielicha	5 837 787,03
10	Zakup wyposażenia do Przedszkola Samorządowego w Bieliszce	344 408,84
11	Budowa placów zabaw m m-ch: Jaszowice Kolonia, Wacyn, Zakrzew, Dąbrówka Podłęzna	116 329,83
12	Rozbudowa przepompowni ścieków w m-ci Milejowice	1 632 820,94
13	Budowa oświetleń ulicznych na terenie Gminy Zakrzew	166 783,41

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

5.2 PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAKRZEW NA LATA 2017-2021 Z PERSPEKTYWĄ DO 2024 ROKU

Ochrona środowiska stanowi ważny element polityki gospodarczej i społecznej gminy. Wyształcenie w społeczeństwie nawyków dbałości o otoczenie skutkuje powstaniem przekonania o odpowiedzialności za „małą ojczyznę”. W gminie Zakrzew, oprócz zadań dotyczących bezpośrednio ochrony środowiska i gospodarki odpadami komunalnymi, wynikających z przepisów prawa, realizowana jest edukacja w tym zakresie, skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Zadania związane w ochroną środowiska są realizowane zgodnie z Programem ochrony środowiska dla Gminy Zakrzew na lata 2017-2021 z perspektywą do 2024 roku, przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/219/2017 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 10 kwietnia 2017 roku.

Na mocy przepisów prawa zadaniem gminy jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na jej terenie oraz nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwieniem odebranych odpadów komunalnych.

W 2020 roku odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości na terenie gminy Zakrzew organizowany był przez gminę. W przypadku nieruchomości, na których prowadzona była działalność gospodarcza, odbiór odpadów wytworzonych w ramach tej działalności odbywał się na podstawie umów zawartych indywidualnie przez przedsiębiorców z firmami, mającymi odpowiednie uprawnienia.

W regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zakrzew określono zasady odbioru odpadów. Zbiórka odbywa się metodą „u źródła”, poprzez odbiór worków sprzed posesji według terminarza dostarczonego do każdego domu, w postaci zmieszanej i selektywnej. Selektywna zbiórka odpadów polega na ich podziale na następujące frakcje:

- papier i tektura,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- opakowania wielomateriałowe,
- szkło,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady zielone,
- popiół i żużel,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady niebezpieczne.

Opłata za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców określana jest przez Radę Gminy Zakrzew i w 2020 wynosiła od 01.01.2020 r. do 31.01.2020 r. 10 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej posesję przy zastosowaniu selektywnego zbierania i odbierania odpadów i odpowiednio 20 zł w przypadku odpadów niesegregowanych. Od 01.02.2020 r. do 31.12.2020 r. nastąpiła zmiana stawek: 11 zł miesięcznie (odpady segregowane) i 33 zł miesięcznie (odpady niesegregowane). Kolejną zmianą od 01.02.2020 r. jest zniżka w kwocie 0,30 zł za jedną osobę dla osób posiadających w swoim gospodarstwie domowym biokompostownik.

Na dzień 31.12.2020 r. liczba mieszkańców gminy zadeklarowanych do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 11 647. Rozbieżność pomiędzy liczbą osób zadeklarowanych a zameldowanych w gminie Zakrzew wymaga podjęcia dodatkowych czynności weryfikacyjnych. Właściciele nieruchomości składający deklaracje są informowani o konieczności zgłoszenia wszelkich zmian. Należy wspomnieć, że wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły w 2020 roku 1 578 608,13 zł, a wydatki 1 615 713,49 zł. Różnica jest pokrywana ze środków własnych gminy. Ponadto należy podkreślić, iż między innymi dzięki skutecznym czynnościom weryfikacyjnym pracowników urzędu różnica między wydatkami a wpływami z roku 2020 w porównaniu z rokiem ubiegłym uległa znaczącemu zmniejszeniu i wyniosła: 37 105,36 zł. Ta kwota była zdecydowanie wyższa w roku 2019 i wynosiła wówczas 645 866,27 zł.

Podmiotem świadczącym usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych jest wyłoniona w drodze przetargu firma Radkom.

Oprócz zbiórki odpadów przed posesji mieszkańcy gminy mieli możliwość ich transportu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego pod adresem Zakrzew 51a. Przewiezione tam odpady musiały być posegregowane na frakcje wymienione powyżej.

W Urzędzie Gminy funkcjonował punkt konsultacyjny programu „Czyste powietrze”, w którym osoby fizyczne zamieszkujące na terenie gminy mogły uzyskać wsparcie merytoryczne podczas przygotowania wniosku o uzyskanie dotacji. W ramach programu

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

właściciele domów jednorodzinnych mieli możliwość otrzymania pożyczki lub dotacji na docieplenie budynków oraz wymianę źródeł ciepła. Celem przedsięwzięcia jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery. Tym wsparciem objęto w 2020 roku 30 osób.

W okresie wakacji przeprowadzono inwentaryzację źródeł ciepła. Zadanie zrealizowano przy pomocy środków z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”. Pozyskane informacje pomogły oszacować wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ocenić potrzeby i możliwości związane z wymianą źródeł ciepła, termomodernizacją budynków a także montażem odnawialnych źródeł energii.

5.3 PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY ZAKRZEW W 2020 ROKU

Zadaniem realizowanym przez gminę jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami. Zgodnie z założeniami Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Zakrzew, przyjętego Uchwałą nr XVII/162/2020 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 11 marca 2020 roku, zadanie to obejmuje zapobieganiu bezdomności, w szczególności psów i kotów, ograniczaniu niekontrolowanego rozrodu zwierząt domowych, poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt oraz edukację dotyczącą humanitarnego traktowania zwierząt. W 2020 roku zawarto umowę na odławianie i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku dla zwierząt „Strzelce” w Oleśnicy z Jarosławem Dudzikim. Doraźna pomoc dla zwierząt udzielana była w przychodni weterynaryjnej „Animal” w Radomiu. W 2020 roku w ramach programu zapewniono opiekę 105 psom oraz 56 kotom, a całkowity koszt zadania wyniósł 32 715,98 zł. Poniesione koszty zostały zmniejszone w stosunku do roku 2019 dzięki współpracy Urzędu Gminy ze Stowarzyszeniem „4 Łapy”.

5.4 PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY ZAKRZEW

Przepisy dotyczące ochrony środowiska, z uwagi na konieczność usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest, nakładają na gminę obowiązek zapewnienia

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

wywozu wspomnianych odpadów na składowisko lub zapewnienie ich dostarczenia do urządzenia przetwarzającego odpady zawierające azbest. Unieszkodliwienie tego rodzaju odpadów jest ważne ze względu na zawartość w nich substancji rakotwórczych. Zadanie jest realizowane w ramach przedmiotowego programu, przyjętego Uchwałą nr XIV/67/2011 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 5 października 2011 roku. W 2020 roku koszt odbioru odpadów zawierających azbest od mieszkańców gminy wyniósł 68 259,68 zł, całość kwoty stanowiła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Łącznie od mieszkańców Gminy Zakrzew odebrano w 2020 roku 224 Mg azbestu.

5.5 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Profilaktyka uzależnień i rozwiązywanie problemów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi zadanie własne gminy. W ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjętego Uchwałą nr XV/128/2019 Rady Gminy Zakrzew oraz Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, przyjętego Uchwałą nr XLIX/285/2017 Rady Gminy Zakrzew w 2020 roku przeznaczono środki na realizację zaplanowanych celów.

Odbiorcami Programów byli uczniowie szkół podstawowych, nauczyciele, dzieci, młodzież i dorośli uczęszczający na zajęcia sportowe, rodziny i osoby uzależnione korzystające z porad psychologa w punkcie konsultacyjnym.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programach są dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2020 roku środki finansowe zaplanowane na realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Zakrzew wyniosły 224 122,00 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 216 374,49 zł co stanowi 97% zaplanowanego budżetu. Środki niewykorzystane w kwocie 7 747,51 zł zasilą budżet profilaktyki na 2021 rok. Nad realizacją zadań związanych z profilaktyką nadzór sprawował Pełnomocnik Wójta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych. Wynagrodzenie Pełnomocnika wyniosło 38 632,03 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Funkcjonujący dotychczas w Ośrodku Zdrowia w Zakrzewie Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, gdzie potrzebujący mogą uzyskać pomoc psychologa z powodu panującej pandemii został przeniesiony do budynku Urzędu Gminy a jego działalność w ciągu roku była częściowo zawieszona.

Pomoc, którą można uzyskać w PIK dotyczy nie tylko uzależnienia od alkoholu. Z alkoholizmu wynikają bowiem niejednokrotnie inne problemy społeczne – przemoc w rodzinie, skrajne ubóstwo, problemy wychowawcze.

Osoby potrzebujące mogą w Punkcie otrzymać pomoc psychologiczną oraz informacyjną w zakresie sposobów radzenia sobie z danym problemem. Są rodziny, które z tej możliwości korzystają regularnie. Wynagrodzenie pracownika Punktu – terapeuty, zajmującego się problemem uzależnień, wyniosło w 2020 roku 2 687,50 zł.

Część środków Programów jest przeznaczona na funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2020 roku w Komisji pracowało 5 osób. Zadaniem Komisji jest motywowanie uzależnionych do podejmowania leczenia oraz, w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, kierowanie wniosku do sądu. Zadaniem Komisji jest ponadto czuwanie nad prawidłową lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu. Ze środków Gminnego Programu finansowano wynagrodzenie członków Komisji, opłaty sądowe oraz badania wykonywane przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Ze względu na istniejącą sytuację epidemiczną w 2020 roku odbyło się 5 posiedzeń Komisji. Koszty związane z wynagrodzeniem Komisji to w 2020 roku kwota 4 272,50 zł a koszty przeznaczone na badania biegłych w zakresie psychiatrii i psychologii wyniosły 2 240,00 zł.

Na terenie gminy Zakrzew funkcjonuje siedem świetlic wiejskich, w których prowadzone są zajęcia opiekuńcze. Świetlice są czynne pięć razy w tygodniu, w tym w soboty, w godzinach popołudniowych. Niestety z powodu panującej pandemii w 2020 roku działalność świetlic była ograniczona – były czynne od stycznia do marca oraz przez cały wrzesień do 12 października włącznie. W czasie, kiedy świetlice były otwarte uczestnicy zajęć mogli liczyć na czas spędzony w sposób bezpieczny, z zachowaniem zasad sanitarnych. W trakcie zajęć dzieci uczyły się właściwych zachowań społecznych, prawidłowego współzawodnictwa. Mogły liczyć także na pomoc w odrabianiu lekcji i spędzenie czasu wolnego od używek. W świetlicach ponadto realizowano program

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

profilaktyczny Fundacji Praesterno „Akademia Dorosłości”, dostosowany do możliwości i potrzeb uczestników zajęć.

Różnorodne zajęcia w świetlicach to cenna inicjatywa, ponieważ dzieci z rodzin patologicznych – z problemem alkoholowym, przemocą i skrajnym ubóstwem, niejednokrotnie wyłącznie na świetlicy mogą uczestniczyć w tego typu zajęciach i rozwijać swoje zdolności oraz sprawności manualne i kompetencje społeczne. W świetlicach zapewniono dostęp do internetu. Mieszkańcy gminy, zwłaszcza ci, którzy nie mają takiej możliwości w domu, mogą bezpłatnie skorzystać z komputera i internetu.

Funkcją świetlic jest także integracja społeczności lokalnej. Dom Ludowy w Dąbrówce Nagórnej w czasie ferii zimowych odwiedziło kino objazdowe „Ostrówek”, na które przeznaczono kwotę 900,00 zł. W świetlicach odbyły się uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka oraz Dnia Kobiet.

W Gminnej Bibliotece w Zakrzewie kontynuowane jest przedsięwzięcie pod nazwą „Kącik Profilaktyki”. Zbiór jest udostępniony w bibliotece dla wszystkich zainteresowanych – przede wszystkim dla realizatorów Programów, studentów piszących prace związane z tematyką uzależnień oraz dla tych, których problem ten dotyka bezpośrednio i próbują sobie z nim poradzić.

W trosce o podniesienie wiedzy i uświadomienie przedsiębiorcom o konsekwencjach prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedniej sprzedaży alkoholu szczególnie osobom nieletnim zrealizowano szkolenie terenowe sprzedawców w 33 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Zakrzew, zgodnie z harmonogramem „Warunki korzystania na sprzedaż napojów alkoholowych”, na które przeznaczono kwotę 1 584,00 zł.

W działalności profilaktycznej w społecznościach lokalnych niezwykle ważną rolę odgrywają szkoły, w których dzieci spędzają wiele godzin. Wychowawcy i pedagodzy obserwują dzieci na codzień. Widzą, kiedy w życiu młodego człowieka dzieje się źle. W celu podniesienia kompetencji, zorganizowano szkolenie dla nauczycieli pod tytułem „Przegląd zagrożeń i emocji współczesnego dziecka”, za które zapłacono 1 200,00 zł.

Placówki oświatowe współpracują z Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, KRUS, Strażą Pożarną. W ramach działań profilaktycznych szkoły biorą

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

udział w programach, których celem jest kształtowanie właściwych postaw społecznych, np. „Nie pal przy mnie, proszę”, „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Wsparcie profilaktycznej funkcji szkoły realizowano również przez przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które w obecnej sytuacji odbywały się w formie online. Działania szkół w roku 2020 w zasadniczej części odbywały się w formie zdalnej.

Z uwagi na uczęszczanie klas młodszych do placówek doposażono je w monitor interaktywny zakupiony za kwotę 6 000,00 zł, który będzie wykorzystywany w zajęciach świetlicowych oraz pakiety gier profilaktycznych, dotyczących radzenia sobie z emocjami i kształtowania właściwych postaw społecznych. Kwota, którą przeznaczono na gry wyniosła 1 906,10 zł.

Na realizację przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu gminy Zakrzew zorganizowany został otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych.

W ramach zadania w 2020 roku przeprowadzono pozaszkolne zajęcia z programem profilaktycznym, których realizatorem było Stowarzyszenie Zakrzewiaki. Zadaniem objęto 30 uczestników z klas I – VII. Zajęcia miały na celu ograniczenie skali negatywnych zachowań dzieci i młodzieży, zwiększenie poczucia własnej wartości, zapobieganie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej. Na ten cel przeznaczono dotację w kwocie 15 000,00 zł.

Drugą część dotacji w kwocie 12 000,00 zł przekazano Gminnemu Amatorskiemu Stowarzyszeniu Sportowemu Powała Taczów. Uczestnicy zadania trenowali, realizując przy tym rozwój fizyczny oraz zdrowy tryb życia. Oprócz kształcenia swoich umiejętności piłkarskich odbywały się spotkania w ramach zajęć z terapii uzależnień alkoholowych i narkotyków. Celem zadania było wykształcenie właściwych postaw społecznych oraz integracja międzypokoleniowa.

Aktywność fizyczna ma ogromny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom. Ze względu na tę świadomość, a jednocześnie dbałość o mienie gminy, zapewniono opiekunów, którzy czuwali nad boiskami w Zakrzewie i Bieliszce. Opiekunowie udostępniali obiekt grupom chętnych sportowców w szczególności w godzinach popołudniowych i w weekendy. Zapewniali jednocześnie bezpieczeństwo poprzez reagowanie na niewłaściwe zachowania,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

w szczególności picie alkoholu i palenie papierosów oraz akty dewastacji. Koszt zadania to 9 600,00 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w 2020 roku środki z Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych można było wykorzystywać na działania związane z przeciwdziałaniem epidemii.

Dla zwiększenia bezpieczeństwa zakupiono urządzenia do dezynfekcji rąk w jednostkach organizacyjnych Gminy Zakrzew o łącznej wartości 52 053,60 zł. Dezynfekatory przekazano szkołom, bibliotece, filiom bibliotecznym, przedszkolom, świetlicom i urzędowi.

Dla bezpieczeństwa dzieci dojeżdżających do szkół zakupiono zamgławiacz na kwotę 1 843,77 zł, który służy do dezynfekcji autobusów szkolnych. Sfinansowano generatory ozonu, które przekazane zostały przedszkolom, gdzie najdłużej odbywała się nauka w formie stacjonarnej. Zakupiono dwie lampy przepływowe przeznaczone do dezynfekcji pomieszczeń Urzędu Gminy – w szczególności sali konferencyjnej oraz sali, w której przyjmowani są interesanci. Na przygotowanie Urzędu Gminy do pracy zdalnej zakupiono sprzęt komputerowy za kwotę 44 575, 00 zł. Zakupiono także maseczki dla pracowników Urzędu. Na działania związane z przeciwdziałaniem COVID-19 przeznaczono kwotę 64 000,00 zł.

5.6 PROGRAM OKREŚLAJĄCY ZASADY WSPÓŁPRACY GMINY ZAKRZEW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2020 ROK

Program określający zasady współpracy gminy Zakrzew z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok, przyjęty Uchwałą nr XIII/112/2019 Rady Gminy Zakrzew z dnia 25 października 2019 roku jest dokumentem określającym sposób powierzania zadań organizacjom pozarządowym. Celem tej współpracy jest zbudowanie modelu współpracy pomiędzy władzą samorządową a sektorem pozarządowym, co w konsekwencji pozwoli

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

na sprawne rozpoznawanie potrzeb mieszkańców gminy Zakrzew i jak najskuteczniejsze ich zaspakajanie.

W 2020 roku przeprowadzono dwa konkursy ofert:

- konkurs ofert w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu – przyznano dotacje na realizację zadania publicznego oferentom:

Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe „Powała Taczów” – 70.000,00 zł,

Gminny Klub Sportowy „Wulkan Zakrzew” – 30.000,00 zł.

- konkurs ofert na organizację pozaszkolnych zajęć z elementami programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży z gminy Zakrzew – przyznano dotacje na realizację zadania publicznego oferentom:

GASS Powała Taczów - 12.000,00 zł;

Stowarzyszenie Zakrzewiaki - 15.000,00 zł.

W trybie pozakonkursowym przyznano grant w wysokości 3.000,00 zł Rzymskokatolickiej Parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie na wyjazd w trakcie ferii zimowych, w czasie którego organizowano przedsięwzięcia profilaktyczne pod nazwą „Zimowe kolonie z elementami programu profilaktycznego”.

W gminie Zakrzew funkcjonują ponadto grupy kół gospodyń wiejskich:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Zdziechowianki” z Cerekwi,
- Koło Gospodyń Wiejskich Super Babki z Jaszowic,
- Koło Gospodyń Wiejskich Lux Babki z Zakrzewa,
- Koło Gospodyń Wiejskich z Jaszowic-Kolonii,
- Koło Gospodyń Wiejskich z Marianowic i Zakrzewskiej Woli.

Są to grupy aktywnych społecznie osób, chcących działać na rzecz swoich miejscowości. W roku 2020 otrzymały one ze środków TUV namioty, które będą im służyć we wszelkiego rodzaju aktywnościach. Gmina Zakrzew użycza nieodpłatnie kołom z Cerekwi, Jaszowic i Marianowic sal w domach ludowych, w których mogą organizować statutowe przedsięwzięcia. KGW korzystają ze wsparcia informacyjnego pracowników Urzędu Gminy w zakresie pozyskiwania dotacji i organizacji pracy.

5.7 POLITYKA SPOŁECZNA

1. Informacje ogólne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone. Ponadto wdrażano pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najbiedniejszych mieszkańców państwa, również gminne programy wsparcia i aktywności lub inne uchwalane przez Radę Gminy w zakresie rozpoznanych potrzeb społeczności lokalnej uwzględniające możliwości finansowe gminy. Ośrodek realizuje także niestandardowe formy pomocy. Swoją działalnością objął 13 165 mieszkańców (stan na 31.12.2020 r.).

2. Pomoc społeczna.

Pomoc społeczna udzielana jest na wniosek osoby zainteresowanej oraz z urzędu. Informacje o osobach wymagających pomocy uzyskiwane są z różnych źródeł, na przykład od sołtysów, radnych, szkół, policji, kuratorów, pielęgniarek środowiskowych. Na podstawie zgłoszenia pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy w terenie, a następnie, po zebraniu niezbędnych dokumentów określone są przyczyny i problemy dominujące oraz wnioskuje się o udzielenie pomocy w zależności od indywidualnej sprawy.

Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według poszczególnych powodów zawiera poniższa tabela.

Tabela 5.7.1 Powody przynania pomocy przez GOPS w 2020 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	90	255
Bezrobocie	75	220
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	18	65
Nieppełnosprawność	79	176
Długotrwała lub ciężka choroba	33	76
Potrzeba ochrony macierzyństwa	32	179
w tym: wielodzietność	32	179
Alkoholizm	13	21
Zdarzenie losowe	6	18
Przemoc w rodzinie	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Informacja na temat udzielonych świadczeń z pomocy społecznej została zamieszczona w poniższej tabeli:

Tabela 5.7.2 Świadczenia udzielone w ramach pomocy społecznej.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota wypłaconych świadczeń
Zadania własne gminy		
Zasiłki stałe	52	295 363, 00zł
Zasiłki okresowe	22	44 000,00zł
Usługi opiekuńcze	12	92 954,00 zł
Zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego	6	45 800,00zł
Inne zasiłki celowe w naturze i ogółem	55	42 882, 00zł
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	10	275 032,00 zł
Praca socjalna	62	-
Dożywianie ogółem	166	52 094,00zł
w tym :zasiłek celowy	35	20 000,00 zł
Zadania zlecone gminie		
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	1	1 140, 00zł
Wynagrodzenie opiekuna przyznane przez sąd	1	11 550,00 zł

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

3. Świadczenia rodzinne i inne zadania zlecone Gminie.

Ośrodek realizuje zadania zlecone wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i innych ustaw wchodzących w skład zabezpieczenia społecznego - instrumentu polityki społecznej, mającego na celu pomoc rodzinom, które wykorzystując własne możliwości oraz posiadane środki finansowe nie są w stanie zaspokoić wszystkich własnych potrzeb, związanych w szczególności z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

Dane dotyczące udzielonych świadczeń w ramach zadań zleconych Gminie zostały zamieszczone w poniższej tabeli:

Tabela 5.7.3 Udzielone świadczenia w 2020 roku.

Świadczenie	Liczba Świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	22 186
Zasiłek pielęgnacyjny	2 954
Świadczenie pielęgnacyjne	880
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające	675

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

świadczenie pielęgnacyjne	
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	175
Specjalny zasiłek opiekuńczy	311
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	279
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	159
Zasiłek dla opiekuna	118
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	34
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	24
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	102
Świadczenie rodzicielskie	519
Świadczenie za życiem	1
Świadczenie wychowawcze	35 533
Fundusz alimentacyjny	558
Świadczenie dobry start	2 069
Karta dużej rodziny	163

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

5.8 PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

W roku 2020 podobnie jak w poprzednim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadził także obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek był bezpośrednim realizatorem wielu zadań ujętych w Programie. Pracownicy socjalni współpracowali w grupach roboczych w ramach procedury Niebieskiej Karty oraz prowadzili dokumentację. W roku 2020 w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie odbyło się jedno posiedzenie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 28 spotkań grup roboczych. Odnotowano 12 przypadków podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Na dzień 31.12.2020 roku prowadzonych było 17 procedur Niebieskiej Karty.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

5.9 GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na Gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie jest podmiotem, któremu Gmina zleciła realizację tego zadania. W 2020 roku Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.

W ramach realizacji zadania w roku 2020 Gmina dofinansowała koszt pobytu 6 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 2 dzieci w placówce. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły 62 287,45 zł. Koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej z roku na rok są większe co wiąże się ze wzrostem kosztów ich utrzymania (10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej).

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny. Zadaniem asystenta jest pomoc rodzinom w wypełnianiu ról społecznych, tak aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Głównym celem wsparcia jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, umiejętności dotyczących prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego.

W roku 2020 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zakrzewie zatrudniony był jeden asystent rodziny na umowę o pracę, obejmował wsparciem 11 rodzin, w tym 31 dzieci.

5.10 GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zmierza się nie tylko do łagodzenia skutków trudnej sytuacji bytowej klientów pomocy społecznej, lecz

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

także do usuwania przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej. Realizacja strategii przewiduje współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, a także instytucji działających w zakresie polityki społecznej. Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zakrzew na lata 2021-2030 określa priorytety na których zamierza skoncentrować lokalną politykę społeczną. Na szczególną uwagę zasługują rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny z osobami niepełnosprawnymi, osoby starsze.

Cele strategiczne to:

1. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

- diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia osób i rodzin żyjących w niedostatku;
- udzielanie wsparcia materialnego;
- współpraca z instytucjami i organizacjami charytatywnymi w zakresie pomocy rzeczowej osobom najuboższym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania samopomocowych form wspierania osób i rodzin ubogich;
- praca socjalna z bezrobotnym i jego rodziną;
- wspieranie bezrobotnych w nabywaniu umiejętności i kompetencji zawodowych;
- realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS;
- współpraca z PUP w celu zapewnienia osobom bezrobotnym dostępu do informacji o istniejących możliwościach wsparcia;
- zabezpieczenie pomocy materialnej osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem;
- organizacja prac społecznie użytecznych;
- wspieranie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych.

2. Budowanie systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

- systematyczna praca socjalna z rodziną;
- wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

- tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe);
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne;
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży;
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- rozszerzenie działalności zespołu interdyscyplinarnego wspierającego w rozwiązywaniu problemów na rzecz dziecka i rodziny;
- tworzenie i wdrażanie 3-letnich programów wspierania rodziny;
- współpraca ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją;
- pomoc rodzinom zagrożonym pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny.

3. Poprawa jakości życia osób starszych.

- współpraca z instytucjami, organizacjami i kościołem w zakresie pomocy osobom starszym;
- tworzenie warunków do funkcjonowania Klubów Seniora i grup wsparcia;
- wspieranie rozwoju wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym;
- rozwój pracy socjalnej z osobami starszymi;
- wsparcie materialne dla osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej;
- rozszerzenie oferty usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby starszej i chorej.

4. Budowanie systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

- wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania GPRPA;
- prowadzenie i rozwój działalności Punktu Konsultacyjnego;
- wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

- organizowanie wypoczynku letniego i właściwego zagospodarowania wolnego czasu dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- wdrożenie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- diagnoza występującego problemu;
- prowadzenie kampanii społecznej na temat szkodliwości używania narkotyków i środków odurzających;
- realizacja programów profilaktycznych skierowanych głównie do dzieci i młodzieży w szkołach;
- zapewnienie dostępu do poradnictwa i różnych form pomocy dla osób uzależnionych;
- wdrożenie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy;
- zwiększenie dostępności pomocy oraz skuteczności działań interwencyjnych;
- zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy;
- wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. pomocy ofiarom przemocy;
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemami (plakaty, ulotki, spotkania obywatelskie);
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

5. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

- wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych w gminie;
- rozwój usług opiekuńczych;
- umożliwienie skorzystania ze Środowiskowego Domu Samopomocy czy Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Podejmowane działania w ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

6. OŚWIATA

Realizacja zadań oświatowych jest jednym z najważniejszych obowiązków gminy. Odpowiednie kształtowanie polityki oświatowej zapewnia harmonijny i optymalny rozwój jednostki samorządu terytorialnego. W 2020 roku w gminie Zakrzew w zakresie zadań oświatowych położono największy nacisk na modernizację bazy i wprowadzanie narzędzi cyfrowych oraz wsparcie indywidualnych potrzeb uczniów. Rok ten był naznaczony pojawieniem się światowej pandemii COVID 19, która miała znaczący wpływ na zmianę funkcjonowania systemu oświaty. Dominacja kształcenia w formie online nad dotychczasową formą stacjonarną spowodowała konieczność rozwoju bazy cyfrowej, której Gmina Zakrzew w pełni sprostała. Sztandarowym przykładem w tym przypadku była realizacja programu „Zdalna szkoła” w kwocie 178 043,40 zł.

6.1 BAZA OŚWIATOWA

Baza oświatowa placówek, których organem prowadzącym jest gmina Zakrzew, w 2020 roku kształtowała się następująco:

- Przedszkole Samorządowe w Zakrzewie,
- Przedszkole Samorządowe w Bieliszce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie oraz Szkoła Filialna w Mleczkowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bieliszce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Dąbrówce Podłężnej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Woli Taczowskiej.

1 września 2020 roku została otworzona nowa placówka – Przedszkole Samorządowe w Bieliszce. Przed otwarciem wykonywano szereg czynności, były to przede wszystkim: odbiory prac budowlanych, wyposażenie placówki, nabór pracowników, rekrutacja, do przeprowadzenia której wskazano komisję rekrutacyjną przy PSP w Bieliszce oraz procedury związane ze zmianą sieci publicznych przedszkoli. Nad prawidłowością prowadzonych prac czuwała dyrektor Justyna Golus, której funkcję powierzono do 31 sierpnia 2020 r., a na mocy przepisów związanych z sytuacją epidemiczną

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

przedłużono na kolejny rok szkolny, uzyskawszy uprzednio pozytywną opinię Kuratorium Oświaty.

Wszystkie wymienione placówki oświatowe są w dobrym stanie technicznym, a remonty realizuje się na bieżąco, najczęściej w okresie wakacyjnym, w tym systemem gospodarczym – przez zatrudnionych pracowników gospodarczych.

W każdej ze szkół funkcjonują punkty wydawania posiłków, a w PSP w Zakrzewie oraz Przedszkolach Samorządowych także kuchnia. We wszystkich szkołach znajdują się pracownie komputerowe z dostępem do internetu oraz biblioteki.

6.2 UCZNIOWIE

Liczbę uczniów uczęszczających do placówek oświatowych w gminie Zakrzew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6.1 Uczniowie w szkołach w gminie Zakrzew na dzień 30 września według raportu SIO

Typ szkoły	Klasa	Liczba uczniów				Liczba oddziałów			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
przedszkole i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	poniżej „0”	252	240	305	301	11	11,5	17	17
	„0”	156	194	121	121	9	9,5	8	8
szkoły podstawowe	1	152	143	169	172	9	9	10	10
	2	123	153	147	152	9	9	8	8
	3	165	126	157	187	10	9	8	8
	4	177	168	124	198	9	9	7	7
	5	141	181	169	184	8	9	9	9
	6	125	141	184	162	7	8	9	9
	7	139	125	144	177	6	7	8	8
8	0	140	126	142	0	6	7	7	
	Łącznie	1632	1705	1646	1796	87	91	91	91

Źródło: dane Referatu Społeczno-Oświatowego Urzędu Gminy, raport SIO

Analizując powyższe dane można zauważyć znaczny wzrost zainteresowania wychowaniem przedszkolnym. Do przedszkola uczęszcza coraz więcej trzy i czterolatków. Z kolei do szkół podstawowych uczęszcza zdecydowana większość dzieci mieszkających w ich obwodach. Najniższy odsetek uczniów uczęszczających do szkoły obwodowej występuje w przypadku placówki w Bielisze. Wynika to z faktu, że dotychczasowe siedziby w Wacynie i Janiszewie były zlokalizowane w starych budynkach, w których nie było

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

warunków do prowadzenia zajęć. W związku z tym wielu rodziców zdecydowało się na szkoły radomskie. W tej chwili mieszkańcy Wacyna, Bielichy i Janiszewa coraz częściej wybierają szkołę obwodową. Ten pozytywny trend, zarówno z perspektywy sytuacji finansowej gminy (wpływ ilości uczniów na wysokość części oświatowej subwencji ogólnej), jak i społecznej (świadomość przynależności do społeczności lokalnej) jest ponadto wzmocniony powstaniem przedszkola w Bielisze, które rozpoczęło funkcjonowanie w 2020 roku.

Wsparcie dla indywidualnych potrzeb uczniów zapewnione jest przez dostosowanie oferty zajęć w poszczególnych placówkach oświatowych. Są to zarówno zajęcia skierowane do uczniów z dysfunkcjami – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne i terapia pedagogiczna a także zajęcia rozwijające zainteresowania – koła zainteresowań, zajęcia językowe i sportowe. W szkołach odbywają się ponadto odpłatne zajęcia sportowe i taneczne, organizowane przez inne podmioty.

W roku 2020 najzdolniejsi uczniowie otrzymali przyznawane stypendium Wójta. Stypendia przyznawane są na podstawie wyników końcoworocznej klasyfikacji – uzyskania średniej ocen co najmniej 5,5 w przypadku uczniów klas IV-VI lub 5,2 w przypadku uczniów klas VII-VIII oraz wykazania się wzorową postawą uczniowską, co potwierdzają w uzasadnieniu wniosku dyrektorzy szkół.

W czerwcu 2020 roku przyznano stypendia dla 81 uczniów na łączną kwotę 15 000 zł:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bielisze – 17 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi – 15 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Podłężnej – 7 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Taczowskiej – 2 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie – 40 uczniów.

W roku 2020 w związku z sytuacją epidemiczną listy gratulacyjne dla prymusów były wręczane przez dyrektorów podczas zakończenia roku szkolnego.

Kontakt nauczycieli z rodzicami nie ogranicza się do spotkań w czasie wywiadówek. Szkoły organizują dni otwarte, w czasie których nauczyciele są do dyspozycji rodziców w czasie spotkań indywidualnych. Wymiana informacji następuje ponadto przy udziale dziennika elektronicznego, który funkcjonuje we wszystkich szkołach.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

Uczniowie niepełnosprawni, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczający do placówek ogólnodostępnych, dla których organem prowadzącym jest gmina Zakrzew, objęci są szczególnym wsparciem. W zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności jest to zakup odpowiednich podręczników i pomocy dydaktycznych, wsparcie specjalistów, a w przypadkach, które tego wymagają, nauczanie indywidualne.

6.3 KADRA

Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji wymaga zatrudnienia wykwalifikowanej kadry. Liczbę nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6.2 Nauczyciele w gminie Zakrzew na dzień 30.09 według raportu SIO

Wyszczególnienie	Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Etaty w 2019 roku	161	2	12	22	23	102
Etaty w 2020 roku	164	10	4	22	27	101

Źródło: dane Referatu Społeczno-Oświatowego Urzędu Gminy, raport SIO

Zdecydowana większość nauczycieli to nauczyciele dyplomowani. Doświadczenie pedagogów przekłada się na jakość edukacji. Wyższy stopień awansu zawodowego generuje jednak konieczność poniesienia przez organ prowadzący większych nakładów na wynagrodzenia.

Z uwagi na konieczność zapewnienia jak najwyższych kwalifikacji kadry pedagogicznej, każda z placówek przeprowadza szkolenia rad pedagogicznych lub poszczególni ich członkowie są delegowani do udziału w różnych formach kształcenia. W roku 2020 przeprowadzono szkolenia dotyczące w szczególności następujących obszarów tematycznych:

- organizacja nauczania zdalnego, warsztat multimedialny nauczyciela,
- przygotowanie i przeprowadzenie egzaminu ósmoklasisty,
- rozwijanie kompetencji matematycznych i informatycznych,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

- procedury bezpieczeństwa podczas korzystania z TIK,
- umiejętność radzenia sobie ze stresem,
- profilaktyka uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych.

Jednocześnie przepisy prawa oświatowego zobowiązują organ prowadzący do wyodrębnienia specjalnego funduszu na kształcenia nauczycieli w wysokości 0,8% funduszu płac. Ponadto wsparto kształcenie w formie studiów podyplomowych w zakresie nabywania kwalifikacji, w których jest deficyt specjalistów – edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wychowanie do życia w rodzinie i edukacja seksualna, logopedia, edukacja dla bezpieczeństwa oraz nauczanie geografii i chemii.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego po uzyskaniu odpowiedniego stażu pracy, spełnieniu określonych warunków i zdaniu egzaminu, nauczyciel uzyskuje kolejny stopień awansu zawodowego. W roku 2020 w poszczególnych placówkach nauczyciele uzyskali stopień:

- w PSP w Dąbrowce Podłężnej – 1 nauczyciel – stopień nauczyciela mianowanego, 1 nauczyciel – stopień nauczyciela kontraktowego;
- w PSP w Zakrzewie – 2 nauczycieli – stopień nauczyciela mianowanego;
- w Przedszkolu Samorządowym w Zakrzewie – 1 nauczyciel – stopień nauczyciela mianowanego;
- w PSP w Cerekwi – 1 nauczyciel – stopień nauczyciela mianowanego, 2 nauczycieli – stopień nauczyciela kontraktowego;
- w PSP w Bielisze – 2 nauczycieli – stopień nauczyciela kontraktowego.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

6.4 WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

W roku 2020 z wychowania przedszkolnego mieszkańcy gminy mogli korzystać w Przedszkolach Samorządowych w Zakrzewie i Bielisze, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i Przedszkolu Niepublicznym „Hania”. We wszystkich placówkach korzystanie z wychowania przedszkolnego w wymiarze 5 godzin dziennie było nieodpłatne, za godziny ponad ten wymiar rodzice ponosili opłatę w wysokości 1 zł za godzinę. W Przedszkolach Samorządowych funkcjonuje kuchnia, w pozostałych placówkach żywienie było zapewnione przez firmę cateringową.

Do zadań organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego należy zapewnienie miejsc dla wszystkich dzieci, które mogą zostać objęte wychowaniem przedszkolnym, a których rodzice dopełnili niezbędnych formalności związanych z rekrutacją. W Gminie Zakrzew w roku 2020 zameldowanych było 622 dzieci w wieku od 3 do 6 lat.

Wśród 422 wychowanków przedszkola i oddziałów przedszkolnych w roku 2020 było 121 sześciolatków realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, w tym 33 w przedszkolu i 88 w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

W przypadku mieszkańców gminy w wieku 2-5 lat, objętych dotacją przedszkolną, gmina jest zobowiązana do rekompensowania kosztów wychowania przedszkolnego jednostce samorządu terytorialnego, na terenie której znajduje się placówka, do której dziecko uczęszcza. W roku 2020 ponad 50 najmłodszych mieszkańców gminy korzystało z wychowania przedszkolnego w innych gminach, w szczególności w Radomiu – 14 w przedszkolach publicznych i 31 w przedszkolach niepublicznych.

6.5 DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ

Gmina ma obowiązek dowożenia do szkół specjalnych uczniów legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności oraz orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku 2020 obowiązek ten był realizowany poprzez dowóz uczniów przez przewoźnika wyłonionego w przetargu lub indywidualnie przez rodziców w sytuacji,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

gdy dziecko z uwagi na rodzaj niepełnosprawności nie może uczestniczyć w transporcie zbiorowym. W drugim przypadku rodzice otrzymują co miesiąc zwrot kosztów dowozu po przedstawieniu karty drogowej wraz z potwierdzeniem pracownika szkoły o obecności dziecka w dniach, które przedstawiono do rozliczenia. Z tej formy pomocy korzystało:

- 19 uczniów dowożonych transportem zorganizowanym przez przewoźnika;
- 20 uczniów dowożonych indywidualnie przez rodziców.

Obowiązkowy dowóz jest także zorganizowany dla uczniów szkół prowadzonych przez gminę w sytuacji, gdy odległość od domu ucznia do szkoły, w obwodzie której mieszka, przekracza 3 kilometry w przypadku uczniów klas I-IV oraz dzieci 5 i 6-letnich lub 4 kilometry w przypadku uczniów klas V-VIII. Autobusy wykonujące ten przewóz zatrzymują się na wyznaczonych przystankach, które ustalone są w możliwie optymalny sposób dla uczestników kursów. Rozkład jazdy autobusów również jest ustalony z możliwie jak największą starannością o zachowanie równowagi między koniecznością zapewnienia uczniom jak najkrótszego czasu oczekiwania i rozsądnej częstotliwości kursowania.

W roku 2020 dowozy uczniów do szkół w Bieliszce, Cerekwi i Woli Taczowskiej wykonywał wyłoniony w przetargu przewoźnik. Dowóz do szkoły w Zakrzewie oraz do Przedszkola Samorządowego w Zakrzewie realizowany był autobusami szkolnymi, stanowiącymi własność gminy.

Koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół na terenie Radomia to 147 333,00 zł, natomiast dowóz dzieci do szkół na terenie gminy – 232 407,00 zł. Ze względu na przejście szkół na naukę zdalną koszty te były niższe niż w latach poprzednich.

6.6 POZOSTAŁE ZADANIA OŚWIATOWE

Zadaniem realizowanym przez organ wykonawczy gminy jest kontrola spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. W przypadku obowiązku szkolnego zadanie to zostało sędowane na dyrektorów szkół, którzy weryfikują uczęszczanie do szkoły dzieci zamieszkujących w obwodzie ich szkoły. W Urzędzie Gminy z kolei sprawdzany jest obowiązek nauki, który dotyczy absolwentów szkoły podstawowej oraz gimnazjum do ukończenia przez nich 18 roku życia. W przypadku braku danych dotyczących szkoły średniej, do której uczęszcza niepełnoletni uczeń, lub innego sposobu realizacji przez niego obowiązku nauki, wzywa się rodziców do przedstawienia odpowiednich dokumentów, a jeśli opiekunowie nie pełnią tego zobowiązania, wszczyna się postępowanie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W roku 2020 taka procedura nie została podjęta wobec żadnego z mieszkańców gminy.

Przepisy dotyczące prawa oświatowego dają możliwość spełniania obowiązku nauki poza szkołą. Prawo oświatowe przewiduje dofinansowanie kształcenia młodocianego pracownika, który ukończył przygotowanie zawodowe i zdał egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskane kwalifikacje. Taka forma kształcenia ma walor praktyczny – uczeń zdobywa doświadczenie zawodowe, przygotowuje się do pracy, wykonując proste czynności. W roku 2020 procedura została przeprowadzona wobec 9 pracodawców, którzy wykształcili 12 uczniów mieszkających na terenie gminy Zakrzew, przede wszystkim w zawodach mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, a kwota, którą przeznaczono na ten cel wyniosła 78 264,00 zł. Na realizację tego zadania gmina otrzymuje w całości dotację z budżetu państwa.

Rok 2020 postawił przed placówkami oświatowymi oraz organem prowadzącym trudne zadanie w postaci przeprowadzenia nauki w formie zdalnej. Sytuacja taka na globalną skalę nie miała dotychczas miejsca, stąd nie było źródeł, by czerpać wzorce postępowania.

Nauka zdalna była prowadzona w oparciu o komunikację z uczniami i rodzicami za pośrednictwem dziennika elektronicznego. W pierwszym etapie polegała w większości przypadków na zleceniu wykonania określonych zadań. Od maja edukacja zdalna była obowiązkowa dla wszystkich uczniów. Realizowano zadanie poprzez komunikatory i platformy Messenger, Skype, Discord, Zoom oraz pocztę elektroniczną. W przypadku

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

uczniów niemających odpowiednich możliwości stosowano w pierwszym etapie metodę polegającą na dostarczaniu kart pracy w formie papierowej. Jednocześnie, oprócz prowadzenia lekcji, nauczyciele udostępniali treści edukacyjne i rekomendowali określone programy telewizyjne, strony internetowe i filmy. Weryfikacja uczestnictwa w edukacji była prowadzona w pierwszym etapie poprzez sprawdzanie prac wysłanych przez uczniów, a następnie zobowiązano uczniów do logowania się w dzienniku elektronicznym oraz uczestnictwa w lekcjach prowadzonych na platformach.

Przeprowadzono diagnozę potrzeb w zakresie wyposażenia uczniów w sprzęt do nauki zdalnej. Uczniom, którzy nie mieli sprzętu do uczestnictwa w zdalnej nauce, wypożyczano sprzęt komputerowy. W kwietniu gmina aplikowała o środki z programu „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”, w wyniku czego otrzymano dotację na łączną kwotę 175 000,00 zł. Zakupiono 67 laptopów z oprogramowaniem, które przekazano szkołom, aby mogły służyć celom edukacyjnym zarówno w okresie pandemii i wymuszonej nią nauki zdalnej, jak i w formie tradycyjnych lekcji w szkole. W drugiej edycji – „Zdalna szkoła+” w diagnozie potrzeb uwzględniono przede wszystkim uczniów z rodzin wielodzietnych.

Ponadto w Szkole Podstawowej w Woli Taczowskiej zrealizowano program finansowany przez Urząd Marszałkowski - pozyskanie sprzętu i szkolenia dla uczniów i nauczycieli. Pozyskany sprzęt – laptopy, tablety, drukarki i monitor interaktywny będą służyć w trakcie nauki zdalnej oraz stacjonarnej.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

7. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Infrastruktura drogowa w Gminie Zakrzew obejmuje drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez teren gminy przebiega jedna droga wojewódzka, pięć dróg powiatowych o łącznej długości ponad 33 km oraz sieć dróg gminnych o łącznej długości ponad 94 km.

Oprócz inwestycji drogowych gmina ponosi także koszty bieżącego utrzymania dróg. Wśród działań tych należy wymienić w szczególności dostawę żwiru i kruszywa, mającą na celu poprawę przejezdności oraz profilowanie nawierzchni. W zakresie obowiązków gminy jest także koszenie poboczy dróg gminnych i odmulanie rowów przydrożnych. Ważnym zadaniem z uwagi na konieczność zapewnienia przejezdności jest zimowe utrzymanie dróg. Polega ono przede wszystkim na odśnieżaniu i zabezpieczeniu powierzchni przed ewentualnym poślizgiem poprzez wysypywanie piasku. Zadanie to wymaga skrupulatnego wyboru wykonawcy i nadzoru nad jego wykonaniem. Dobry stan dróg w okresie zimowym jest bowiem równoznaczny z bezpieczeństwem użytkowników.

Na drogach gminnych dokonano w 2020 roku montażu, naprawy i wymiany oznakowania pionowego oraz wykonano zmianę organizacji ruchu na skrzyżowaniu dróg gminnych nr 351311W i 351318W w miejscowości Mleczków a także zmianę organizacji ruchu polegającą na montażu progów zwalniających w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu na drogach w miejscowościach: Milejowice ul. Jaworowa, Dąbrówka Nagórna, Kozinki.

W roku 2020 uzyskano pozwolenie na rozbudowę drogi gminnej nr 351318W relacji Mleczków – Cerekiew. Wykonano również projekt dla inwestycji polegającej na rozbudowie ul. Szafirowej/ ul. Traktorzystów w miejscowości Wacyn oraz przebudowie drogi gminnej w miejscowości Zakrzewska Wola. Rozpoczęto także prace projektowe polegające na wykonaniu dokumentacji dla inwestycji o nazwie: „Rozbudowa drogi gminnej o nr 351338W w miejscowości Dąbrówka Nagórna”, „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Milejowice”, „Budowa dojścia i dojazdu do działek o numerach 66/5, 66/7, 86/152, 86/154 w miejscowości Cerekiew.

Gmina Zakrzew zakończyła w 2020 roku budowy dróg gminnych: Al. Kasztanowej w Milejowicach, drogi gminnej Zakrzew Pieńki oraz drogi gminnej Zakrzew – Taczów, które były współfinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych, oraz budowę drogi gminnej w miejscowości Cerekiew ul. Akacyjowa i ul. Sosnowa ze środków własnych.

Układ komunikacyjny w Gminie Zakrzew jest dobry – zdecydowana większość posesji ma dostęp do dróg asfaltowych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

8. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE

Uchwałą nr. IX/77/2019 Rady Gminy Zakrzew z dnia 12 czerwca 2019 roku utworzona została Spółka Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie ze 100% udziałem gminy. GPK rozpoczęło działalność statutową w dniu 1 stycznia 2020 roku.

Przedmiotem działalności spółki jest realizacja zadań własnych gminy, w szczególności w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, odprowadzanie ścieków komunalnych, utrzymywania i eksploatawania gminnych stacji uzdatniania wody oraz przepompowni i urządzeń kanalizacyjnych oraz wydawanie warunków i uzgodnień technicznych podmiotom ubiegającym się o opinie dotyczące budowy infrastruktury technicznej. Zgodnie ze statutem spółka może również podejmować inną działalność ważną dla rozwoju gminy i potrzeb lokalnej społeczności, z zastrzeżeniem spełnienia przesłanek określonych w obowiązujących przepisach prawa.

GPK w ramach prowadzonej działalności świadczy odpłatne usługi dla inwestorów i mieszkańców gminy w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przepompowniami; budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych; remontów i usuwania awarii sieci oraz przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych.

Stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności sprawuje Rada Nadzorcza.

Spółka zajmuje się bieżącą eksploatacją 137,67 km sieci wodociągowej, obsługuje 2700 gospodarstw, do których dostarczana jest woda oraz obsługuje dwie stacje uzdatniania wody. W zakresie kanalizacji sanitarnej obsługuje 88,36 km kanalizacji podciśnieniowej, do której podłączono 1434 gospodarstw, 15,8 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej oraz 8 przepompowni sieciowych i 19 przepompowni domowych.

Do obsługi prowadzonej działalności w spółce zatrudnionych jest 10 osób.

9. KULTURA I PROMOCJA

Baza placówek kultury gminy Zakrzew obejmuje Gminną Bibliotekę Publiczną wraz z trzema filiami oraz zespół siedmiu świetlic i domów ludowych, funkcjonujących w strukturze Urzędu Gminy.

Gminna Biblioteka Publiczna to instytucja kultury, wpisana pod pozycją 1/2005 do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Wójta Gminy Zakrzew, której głównym zadaniem jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych. Oprócz literatury pięknej i popularnonaukowej biblioteka posiada bogaty zbiór publikacji dotyczących historii i obyczajowości regionu oraz książki, których autorami są mieszkańcy gminy Zakrzew i osoby z nią związane. W 2020 roku księgozbiór GBP wzbogacił się o 1325 pozycji, na które, oprócz środków przekazanych przez organizatora, uzyskano dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwocie 14 000,00 zł.

Biblioteka jako instytucja kultury prowadzi także działalność w zakresie propagowania i upowszechniania kultury. Funkcja ta realizowana jest przede wszystkim poprzez organizację koncertów, wystaw, wieczorów poetyckich. Od 12 marca do 4 maja wypożyczalnie i czytelnie były zamknięte dla odwiedzających w związku z pandemią COVID-19, biblioteka umożliwiała jednak dostęp do publikacji elektronicznych poprzez udział w konsorcjum IBUK Libra, przesyłano także czytelnikom skany fragmentów tekstów z wybranych książek. W działalności stricte kulturalnej w 2020 roku zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- 26 stycznia odbył się koncert karnawałowy w wykonaniu zespołu „TripleTriangleTrio”. Zespół zaprezentował słynne utwory muzyki klasycznej i jazzowej, własne aranżacje muzyki filmowej, światowe przeboje opery i operetki.
- 10 lutego zrealizowano zajęcia dla dzieci w ramach ferii zimowych o nazwie „Zimowe różnaitości” – były to gry i zabawy integracyjne, warsztaty kartek okolicznościowych, gry interaktywne z wykorzystaniem monitora dotykowego i dywanu interaktywnego.
- 17 lutego odbył się spektakl „Podróże Baltazara Gąbki” w wykonaniu Teatru Błaszany Bęberek. Przedstawienie oparte na motywach książki Stanisława Pagaczewskiego wzbogacone zostało o autorskie utwory zaśpiewane na żywo oraz zmieniającą się barwną scenografię.
- Od 24 lutego do 2 marca odbyły się finały VI Gminnego Konkursu Ortograficznego „Z ortografią za pan brat”. Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach: klasy IV-VI

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

- oraz klasy VII-VIII. Wzięli w nich udział zwycięzcy eliminacji szkolnych ze szkół podstawowych na terenie gminy Zakrzew.
- W maju zrealizowano wystawę poświęconą papieżowi Janowi Pawłowi II w 100 rocznicę jego urodzin. Wystawa udostępniona była dla zwiedzających w holu głównym biblioteki.
  - 1 września odbyły się uroczyste obchody 100 rocznicy śmierci Teresy Grodzińskiej, bohaterskiej sanitariuszki pochodzącej z Jaszowic. W kościele parafialnym w Zakrzewie odprawiona została msza święta z udziałem władz gminy, młodzieży szkolnej oraz mieszkańców Zakrzewa i Jaszowic. W GBP odbyło się natomiast otwarcie wystawy hologramów pt. „Bohaterowie 1920”. Jedną z 14 prezentowanych postaci była właśnie Teresa Grodzińska – pierwsza kobieta, która została odznaczona pośmiertnie przez Józefa Piłsudskiego orderem Virtuti Militari.

W zakresie działań skierowanych bezpośrednio do dzieci i młodzieży oprócz udostępniania zbiorów w bibliotece i filiach organizowane są różnego rodzaju zajęcia. W marcu odbyła się lekcja biblioteczna dla uczniów klasy II z Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie. Dzieci poznały wówczas zbiory biblioteczne i skorzystały z dywanu interaktywnego. W filii bibliotecznej w Gulinku zorganizowano w lutym Dzień Babci i Dziadka. Przygotowano przedstawienie teatralne. Odbył się również bal karnawałowy na zakończenie ferii zimowych. W programie znalazło się wiele zabaw, konkursów oraz słodki poczęstunek.

Biblioteka systematycznie poszerza także swoją ofertę skierowaną do osób starszych. W czerwcu złożono projekt dotyczący aktywizacji i integracji zakrzewskich seniorów o nazwie: „Jak za dawnych lat”. Na jego realizację otrzymano dofinansowanie ze Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” w konkursie zatytułowanym „Start-upy na inicjatywy lokalne”. Wsparcie wynosi: 6 948,00 zł.

Życie kulturalne w gminie Zakrzew nie skupia się jednak wyłącznie na działalności Gminnej Biblioteki Publicznej. Na terenie gminy funkcjonuje bowiem siedem domów ludowych, stanowiących serce kulturalne sołectw, w których są zlokalizowane.

Placówki te są czynne w godzinach popołudniowych oraz w soboty, w konsekwencji uczestnikami zajęć są przede wszystkim dzieci i młodzież. Działalność świetlic to jednak również integracja i aktywizacja społeczności lokalnych, co jest realizowane przede wszystkim poprzez organizację różnego rodzaju imprez integracyjnych – festynów, wieczorów wigilijnych. Fakt, że działalność świetlicy jest prowadzona na niewielkim

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

terenie, przeważnie w jednym lub dwóch sołectwach, sprawia, że społeczność lokalna czuje się związana z miejscem i chętnie uczestniczy w wydarzeniach, jakie się w nim odbywają.

W roku 2020 ze względu na ogólnoswiatową pandemię COVID-19 działalność gminy w zakresie kultury i promocji została ograniczona, jednakże na mniejszą skalę realizowano zaplanowane na ten rok odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej płk. Dionizego Czachowskiego, który przez niespełna dziesięć lat był dzierżawcą dóbr Dąbrówka Nagórna. Uroczystość rozpoczęła się montażem słowno - muzycznym w kościele parafialnym, zatytułowanym: „Powstanie styczniowe – gorzka chwała” w wykonaniu aktora Jerzego Zelnika. Towarzyszył mu na organach Michał Tęcza, zaś kierownictwo artystyczne objął Robert Grudzień. Następnie odprawiona została msza święta w intencji legendarnego bohatera powstania styczniowego. Druga część uroczystości odbyła się w Domu Ludowym a konkretnie nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej oraz otwarcie okolicznościowej wystawy. Organizatorami tego wydarzenia byli: Wójt Gminy Zakrzew Leszek Margas, proboszcz parafii w Dąbrówce Nagórnej ks. Maciej Kornata, Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie oraz Robert Grudzień – muzyk, kompozytor i organizator ogólnopolskich festiwali muzycznych. Wydarzenie odbyło się 5 lipca w ramach ogólnopolskiego projektu autorskiego Roberta Grudnia „Zrozumieć Niepodległą – Spotkania z Historią i Sztuką”.

Elementem budowania marki gminy jest wydawanie kwartalnika „Wieści”, będącego informatorem o organizowanych przedsięwzięciach kulturalnych oraz przeprowadzanych inwestycjach. Zespołem redagującym periodyk, udostępniany mieszkańcom gminy bezpłatnie, są przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy – szkół i Urzędu Gminy. W ramach przedsięwzięć o charakterze promocyjnym publikowane są ponadto artykuły w lokalnych czasopismach – „Tygodnik Radomski” i „Życie Radomskie”, dzięki czemu informacje o inwestycjach w gminie i jej rozwoju gospodarczym i społecznym trafiają do szerszego kręgu odbiorców – potencjalnych mieszkańców i inwestorów.

10. SPORT I TURYSTYKA

Obiekty sportowe w gminie Zakrzew to przede wszystkim boisko w Taczowie i Golędzinie oraz kompleks Orlik w Zakrzewie, obejmujący boisko do piłki nożnej i koszykówki. W wielu miejscowościach znajdują się place zabaw, a przy boisku Orlik w Zakrzewie, przy Domu Ludowym w Zakrzewskiej Woli oraz przy zbiorniku wodnym w Mleczkowie także siłownie zewnętrzne. Formą wzbogacenia zasobu obiektów sportowych jest umożliwienie mieszkańcom gminy korzystania z sal gimnastycznych i boisk przy placówkach oświatowych. W gminie Zakrzew znajdują się ponadto trzy trasy nordicwalking, zróżnicowane pod kątem stopnia trudności i sieć tras rowerowych.

Utrzymanie obiektów sportowych – rekultywacja nawierzchni, koszenie trawy, nawożenie i drobne prace remontowe i porządkowe wykonywane są głównie metodą gospodarczą przez pracowników zatrudnionych w ramach prac publicznych.

Zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu realizowane były w 2020 roku przez dwóch Animatorów sportu, których rolą jest inicjowanie i współorganizowanie przedsięwzięć sportowych na Orliku dla dzieci, młodzieży i osób starszych, oraz przez organizacje pozarządowe wybrane w drodze otwartego konkursu ofert. Podmiotami, którym zlecono realizację zadania oraz przyznano na ten cel dotację w łącznej kwocie 100 000 zł, były Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe Powąła Taczów oraz Gminny Klub Sportowy Wulkan Zakrzew.

W 2020 roku ze względu na pandemię COVID-19 na terenie całego kraju a zatem i na obszarze Gminy Zakrzew odwołano szereg sportowych inicjatyw lokalnych, które w latach ubiegłych z powodzeniem realizowano.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

11. WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA

Gmina Zakrzew należy do następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin „Radomka” (od 1997 roku),
- Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” (od 2008 roku),
- Stowarzyszenie „Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi” (od 2013 roku),
- Związek Samorządów Polskich (od 2020 roku).

W 2020 roku Gmina Zakrzew przekazała z budżetu **41 322,20 zł** składek członkowskich.

Tabela 11.1 Kwoty składek członkowskich gminy Zakrzew w stosunku do stowarzyszeń i związków międzygminnych

Nazwa stowarzyszenia lub związku międzygminnego:	Kwota składki członkowskiej:
Związek Gmin Radomka	25 000,00 zł
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”	12 000,00 zł
Stowarzyszenie „Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi”	3 000,00 zł
Związek Samorządów Polskich	1 322,20 zł

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Związek Gmin Radomka powstał w 1997 roku, zrzesza 6 gmin Mazowsza położonych w zlewni rzeki Radomki począwszy od jej źródła w następującej kolejności: Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Przytyk, Zakrzew, Jedlińsk. Zadaniem Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności: opracowanie i realizacja programu retencji rzeki Radomki i jej dopływów; ochrona różnorodności fauny i flory; podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń stałych; tworzenie warunków do rozwoju turystyki.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Razem dla Radomki" (LGD) jest organizacją pozarządową działającą od 2008 roku w ramach europejskiego programu LEADER na rzecz rozwoju obszarów wiejskich sześciu gmin znajdujących się na południu województwa mazowieckiego: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew. W latach 2009 - 2015 na obszarze LGD odpowiadała za wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), która przyczyniła się do wzrostu atrakcyjności i rozwoju

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

gospodarczego tych terenów poprzez aktywizację społeczeństwa i wykorzystanie unikalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych gmin.

Gmina Zakrzew jest również członkiem **Stowarzyszenia „Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi”**, którego celem jest stworzenie platformy współdziałania na rzecz zachowania istniejących i tworzenia nowych istotnych wartości na polskiej wsi, w szczególności w sferach: tożsamości, zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, środowiska, rewitalizacji, zachowania dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania przestrzeni i krajobrazu wiejskiego a także oddolnej aktywności mieszkańców wsi. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną działania Stowarzyszenia były zawieszane.

Związek Samorządów Polskich to ogólnopolskie stowarzyszenie, którego celem jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów podmiotów będących członkami stowarzyszenia, w szczególności poprzez: inicjowanie, propagowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi współpracy samorządów; prowadzenie działalności edukacyjno – doradczej skierowanej do działających na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, osób pełniących funkcje w organach pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego, osób zatrudnionych w administracji samorządowej.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2020 rok

PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2020 rok przedstawia sytuację gospodarczą naszej gminy. Pokazuje działania zmierzające do rozwoju i wdrażania nowych rozwiązań na rzecz mieszkańców. Dokument dotyczy okresu szczególnego – pandemii COVID-19. Wprowadzony reżim sanitarny i nałożone obostrzenia w znacznym stopniu utrudniały nam funkcjonowanie oraz realizację niektórych zadań, w szczególności w obszarze kultury i sportu.

Mimo trudnej sytuacji epidemicznej pracownicy Urzędu Gminy, pracując w reżimie sanitarnym, na bieżąco załatwiali sprawy interesantów. Choć wprowadzone przepisy szczególne umożliwiały pracy zdalnej, nie skorzystaliśmy z tej możliwości. Staraliśmy się realizować wszystkie przyjęte plany i dostosować się do nowych wyzwań wynikających z pandemii. Udało się zrealizować wszystkie zadania inwestycyjne. Pozyskano również bardzo duże środki finansowe z wielu źródeł.

Dziękuję Państwu za kolejny rok, myślę, że udanej, współpracy.